

Prieš 20 metų, 1989 metų kovo mėnesį, Lietuva Vilniuje pasisakė už Nepriklausomybę. (Prašome skaityti 3 puslapį). Romualdo Požerskio nuotr.

PARYŽIUS IR JAV PREZIDENTO PATARĖJAI REMIA RUSIJOS PRIEŠTARAVIMUS DĖL NATO PLĖTROS

Prancūzijos gynybos ministras Herve Morin kovo 17 d. pareiškė, kad bet kokia tolesnė NATO plėtra turi atsižvelgti į Rusiją, o JAV aukšto lygio komisija patarė prezidentui Barack Obama nebeskatinti Gruzijos ir Ukrainos stojimo, rašo nepriklausoma Briuselio naujienų svetainė *EUobserver*.

Jokia NATO plėtra įtraukiant tokias šalis kaip Gruzija ir Ukraina negali vykti be konsultacijų su Rusija, interviu agentūrai *Associated Press* sakė H. Morin, kuris kalbėjo prieš balsavimą Prancūzijos parlamente dėl šalies grįžimo į sąjungos karines struktūras. "Manome, kad NATO plėtra reikia vertinti pagal būtinybės

nesusilpninti NATO perspektyvą", - sakė jis ir pridūrė, jog žengiant bet koki žingsnį reikia atsižvelgti į "santykius su Rusija". "Tai dalykai, kurių negalima nuspręsti nepasikalbėjus su mūsų kaimynė Rusija", - pabrėžė H. Morin.

NATO iki šiol tvirtindavo, kad Rusija neturi veto teisės dėl sąjungos plėtros politikos, nepaisant pastebimos įtakos, kurią ji gali daryti kai kurioms jo narėms, tokioms kaip Vokietija ir Prancūzija, pernai blokusios tolesnius Gruzijos ir Ukrainos stojimo proceso žingsnius.

Tačiau reikalaujant Vašingtonui, joms buvo pažadėta, kad jos kažkada ateityje galės tapti NATO narėmis.

RUSIJA STIPRINA SAVO KARINES PAJĖGAS

Maskva, kovo 17 d. Nuo 2011 metų Rusija pradės visapusišką savo karinių pajėgų perginklavimą, pranešė šalies prezidentas Dmitrij Medvedev. „Pagrindinis tikslas yra sustiprinti pajėgų karinį pasirengimą, visų pirma – mūsų strategines branduolines pajėgas“, - aukštiems kariuomenės pareigūnams sakė D. Medvedev.

Aiškindamas tokio sprendimo priežastis, jis įvardino NATO plėtrą prie Rusijos sienų ir tarptautinio terorizmo pavojų,

praneša *BBC*.

Pernai Kremlius priėmė sprendimą per artimiausius dvejus metus padidinti Rusijos karinėms pajėgoms skiriamą finansavimą. Rusija iki 2011 metų ketina išigyti ginklų už 140 mlrd. JAV dolerių. Apžvalgininkų teigimu, tokius planus įgyvendinti buvo lengviau, kuomet

JAV SENATE PAGERBTA LIETUVA

JAV senatorius Diek Durbin (D-IL) pristatė rezoliuciją, skirtą pagerbti Lietuvą, kuri šiais metais švenčia 1000 metų jubiliejų nuo tada, kai Lietuvos vardas pirmą kartą buvo paminėtas Europos metraščiuose, taip pat Lietuvos istoriją ir jos žmones.

D. Durbin pranešimas buvo išplatintas kovo 11 d. - praėjus 19 metų, kai buvo atkurta Lietuvos Respublika ir kai ji tapo pirmąją buvusios Sovietų Sąjungos respublika, paskelbusia nepriklausomybę.

Senatorius Durbin savo išplatintoje rezoliucijoje rašo: „Mano motina į Jungtines Amerikos Valstijas iš Lietuvos su savo tėvais atvažiavo, kai jai buvo vos dveji metai.

augo už naftos pardavimą gaudamos pajamos, tačiau šiandien toks pareiškimas – staigmena. Analitikų teigimu, trumpas karas su Gruzija parodė, jog didžioji dalis įrangos yra pasenusi, tad pasigirdo skatinimų kariuomenę modernizuoti.

D. Medvedev teigimu, šis žingsnis yra būtinas atsakas į esamą karinę pasaulio situaciją.

Lietuvių fondo narių metinis suvažiavimas įvyks balandžio 25 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonto miestelyje, IL. Narių registracijos pradžia 8:30 val. ryto, o suvažiavimo - 9:30 val. ryto. LF telefonas informacijai: 630-257-1616.

Lietuva - mano motinos gimimo vieta, turi ypatingą vietą mano širdyje."

Illinois valstiją ir jos žmones JAV Senate atstovaujantis Durbin prisiminė ir savo kelionę, įvykusią prieš keletą metų. Jos metu jį šiltai priėmė LR Prezidentas Valdas Adamkus ir Lietuvos žmonės. „Aš didžiavausi ne tik atradęs savo šeimos šaknis, bet ir pamatęs, kaip toli Lietuva nuėjo, nežiūrint daugelio sunkumų, kuriuos jai teko patirti praėjusiame amžiuje", - rašoma pranešime.

Rezoliucijoje senatorius priminė, kad **Lietuvai 50 metų kenčiant sovietų okupaciją, JAV Kongresas palaikė mūsų šalį ir atsisakė pripažinti jos okupaciją**. Durbin pasidžiaugė, kad šiais metais Lietuva ir Amerika švenčia 85 metų nenutrūkusią diplomatinę ryšių sukaktį.

„Šiandien Lietuva yra klestinti laisva rinka pagrįsta demokratine šalis ir stipri JAV partnerė. Būdama Europos Sąjungos ir NATO nare, Lietuva prisideda prie taikos ir saugumo palaikymo Europoje. Lietuva taip pat prisideda prie stabilumo ir taikos sukūrimo su misijomis Afganistane, Irake, Bosnijoje, Kosove ir Gruzijoje" - sakoma Durbin rezoliucijoje.

LIETUVOS PARTIZANŲ VADAS J. ŽEMAITIS- VYTAUTAS PRIPAŽINTAS VALSTYBĖS VADOVU

Vilnius, kovo 12 d. (ELTA). Visos Lietuvos partizanų vadas, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio (LLKS) tarybos pirmininkas **Jonas Žemaitis-Vytautas pripažintas ketvirtuoju Lietuvos Respublikos Prezidentu**.

Minint Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tarybos deklaracijos 60-ąsias ir LLKS prezidento pirmininko J. Žemaičio gimimo 100-ąsias metines už tokį Seimo deklaracijos projektą be pataisų ketvirtadienį balsavo 41 Seimo narys, prieš buvo 2, susilaikė 5 parlamentarai.

Seimas pripažįsta, kad nuo 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tarybos deklaracijos priėmimo iki mirties 1954 m. lapkričio 26 d. LLKST Prezidiumo pirmininkas J. Žemaitis buvo kovojančios prieš okupaciją Lietuvos valstybės vadovas, faktiškai vykdęs Respublikos Prezidento pareigas.

J. Žemaitis gimė 1909 m. kovo 15 d. Palangoje, grafo Felikso Tiškevičiaus tarnautojo šeimoje. 1944 m. gen. Povilui Plechavičiui suorganizavus Vietinę rinktinę, kurią sudarė 150 vyrų, J. Žemaitis tapo šios rinktinės 310-ojo bataliono vadu. Vokiečiams išformavus rinktinę kurį laiką slapstėsi, o nuo 1945-ųjų tapo Žebenkštės rinktinės štabo viršininku.

1947 m. gegužę buvo išrinktas Kęstučio apygardos vadu. 1948 m. gegužę įkūrė Jūros (Vakarų Lietuvos) partizanų sritį, tapo jos vadu.

1949 m. vasarį partizanų vadų suvažiavime J. Žemaitis buvo išrinktas Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tarybos prezidento pirmininku, taip pat laikinai ėjo gynybos pajėgų vado pareigas. Jam suteiktas partizanų generolo laipsnis. 1951 m. gruodį sunkiai susirgęs atsisakė pareigų (jas vėl pradėjo eiti 1953-ųjų pavasarį) ir slapstėsi bunkeryje Jurbarko rajono Šimkaičių miške.

1953 m. gegužės 30 d. bunkeris buvo išduotas, J. Žemaitis suimtas.

1954 lapkričio 26 d. sušaudytas Maskvos Butyrkų kalėjime.

1997 m. vasario 14 d. Respublikos Prezidento dekretu jam suteiktas Vyčio Kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinas.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos prezidento rinkimuose startuoja 14 pretendentų, kurių pareiškinius dokumentus Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) jau įregistravo. VRK sprendimą išduoti parašų rinkimo lapus jau yra priėmusi šiems pretendents: eurokomisarei Daliai Grybauskaitei, Seimo pirmininkui, Tautos prisikėlimo partijos vadovui Arūnui Valinskiui, Lietuvos socialdemokratų partijos pirmininkui Algirdui Butkevičiui, partijos Tvarka ir teisingumas pirmininko pavaduotojui Valentinui Mazuronui, "darbietai" Loretai Graužinienei, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vadovui Valdemarui Tomaševskiui, Nepriklausomybės Akto signatarui Zigmui Vaišvilai, atsargos generolui Česlovui Jezerskui, nepriklausomai kandidatei, Valstiečių liaudininkų sąjungos garbės pirmininkei Kazimirai Prunskienei, leidėjui Algirdui Pilveliui, publicistu prisistatančiam Vytautui Kundrotui, verslininkui Jonui Jankauskui, mažai žinomam kauniečiui Vidmantui Sadauskui ir buvusiam parlamentarui A. Matulevičiui.

Asmenys, kuriems suteikta Lietuvos Respublikos pilietybė, privalės duoti priesaiką Respublikai ne per dvejus, o per vienus metus. Tai juos įpareigoja ketvirtadienį priimtos Pilietybės įstatymo pataisos. Už jas balsavo 82 Seimo nariai, prieš buvo vienas. Įstatyme taip pat įteisintos vienodos galimybės asmenims, kuriems suteikta Lietuvos Respublikos pilietybė, prisiekti nepriklausomai nuo jų religinių įsitikinimų ar jų nebuvimo. Lietuvos Konstitucija numato, kad visi asmenys prieš įstatymą lygūs. Šiuo metu religinių įsitikinimų neturintis asmuo, gavęs pilietybę, prisiekdamas yra priverstas išbraukti paskutinį priesaikos sakinį "Tepadeda man Dievas". Tokiu būdu dėl savo pažiūrų jis yra išskiriamas iš kitų.

Premjeras Andrius Kubilius, kurio vadovaujama Vyriausybė minėjo pirmąjį šimtadienį, teigė, kad pagrindiniai tikslai tebėra išsaugoti valstybės finansų sistemą ir litą, kuo greičiau pasirengti euro įvedimui, remti verslą ir užtikrinti socialinę rimtį. "Turiu pasakyti, kad šitos 100 dienų Vyriausybei prabėgo kaip viena akimirka, - kalbėjo A.Kubilius. - Be abejo, galiu konstatuoti, žiniasklaida ir opozicija lieka mums skolingi 100 ramybės dienų, bet dėl šios skolos per daug nesijaudiname. Drįstu tvirtinti, kad esame veiklos ir darbų Vyriausybė". A.Kubilius teigė, kad artimiausiu įmanomu metu bus rengiamasi įsivesti eurą. Tai, pasak premjero, leistų sumažinti pasaulinės krizės poveikį.

Liustracijos komisija dėl paaiškėjusių naujų aplinkybių artimiausiu metu prašys Vilniaus apygardos teismo atnaujinti Nepriklausomybės akto signatarės, pretendentės į kandidates Prezidento rinkimuose Kazimiro Prunskienės bendradarbiavimo su KGB bylą. Komisija žada kreiptis ir į Generalinę prokuratūrą - dėl teisėjų Konstanto Ramelio ir Giedriaus Baziulio, nagrinėjusių vadinajamą Šatrijos bylą, veiksmų. Pati politikė tokį bendradarbiavimą kategoriškai neigia. K. Prunskienė paprašė Vilniaus apygardos teismo pavišinti jos bylą.

Pasak Liustracijos komisijos pirmininko Algimanto Urmono, šiuo metu 300 proc. teismui užtenka įrodymų, tik juos reikia mokėti tinkamai įvertinti ir pateikti. Be to, byloje paaiškėjo daug naujų aplinkybių. "Yra pilnai medžiagos. Galiu galvą dėti ir sakyti: taip, jina bendradarbiavo". "Kaip žinia, LNK buvo pateiktos ištraukos iš pokalbio su Pangonyte, paskui Prunskienė atsiuntė visą diską su savo parodymais. (...) Buvo Sąjūdžio tarybos kreipimasis į visas institucijas, tarp jų ir mus. Taip, buvo nevertintų faktų - komandiruočių tankis, atsisakymo motyvai. Tokių faktų yra suškaičiuotina gana nemažai. Tai visų faktų visuma rodo, kad byla reikėjo nagrinėti pagal naujus išaiškėjusius faktus", - kovo 19 d. surengtoje spaudos konferencijoje sakė A. Urmonas.

Tūkstantmetį minime rečiau nei išgyvename ekonomines krizes. Tėvynės pinigais nepamatuosi. Tokie prakilnūs Lietuvos politikų žodžiai skambėjo tebestatomouose Valdovų rūmuose Vilniuje. Seimo ir Vyriausybės vadovus, ministrus, frakcijų seniūnus kovo 18 d. sukviets prezidentas Valdas Adamkus papildomo finansavimo griežtai nereikalavo.

Iš mokesčių mokėtojų pinigų gerovę susikūręs Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija (LRT) nerodo svarbiausių šalies įvykių. Daug svarbesnės pastarųjų dienų žinių naujienos - kaip draugauja gyvuliukai įvairiose pasaulio šalyse. Nacionalinis pasipriešinimas "Su Žalgiriu - už Lietuvą" - Lietuvos televizijai nesvarbu. Kovo 8-ąją Kauno halėje vykęs Žalgirio suvažiavimas - milžiniškas koncertas Kauno "Žalgiriui" remti - nesvarbu. Tautiško jaunimo eitynės Kovo 11-ąją sostinės Gedimino prospektu - nesvarbu. Kodėl nacionalinis transliuotojas neparodė nė vieno svarbiausių Lietuvos pastarųjų mėnesių įvykių? Negi tai žmonėms, mokantiems Lietuvos valstybei mokesčius, nėra svarbu?

Latvijoje įsigytu prabangiu automobiliu važinėjantis parlamentaras Petras Gražulis vėl atsidūrė Seimo Etikos ir procedūrų komisijos taikiklyje. Etikos ir procedūrų komisija atlieka paslaptingą tyrimą, ar politikai pagrįstai naudoja parlamentinei veiklai skiriamus pinigus. Tyrimo rezultatai kruopščiai slepiami. **LGITIC**

Baltųjų rūmų pasitarimuose dažnai būna James Clyburn, kairėje, Steny H. Hoyer, John A. Boehner ir Atstovų rūmų pirmininkė Nancy Pelosi kartu su prezidentu Barack Obama.

PASISKYRUSIUS PREMIJAS NORIMA APMOKESTINTI 90 PROC. MOKESČIU

JAV Atstovų rūmai balsavo už įstatymą, kuriuo didelės premijos apmokestinamos 90 proc. mokesčiu. Taip įstatymų leidėjai reagavo į draudimo bendrovės AIG veiksmus, kuomet vyriausybei skyrus 170 mlrd. dol. pagalbą, bendrovės

vadovai išsimokėjo 165 mln. dol. premijų, praneša BBC, vienam net 6.4 mln.

Bendrovės, kurios gaus didesnę nei 5 mlrd. dol. pagalbą, turės sumokėti 90 proc. mokesčių, jei mokės darbuotojams, kurie uždirba daugiau

nei 250 tūkst. dol., premijas. Rūmų pirmininkė Nancy Pelosi teigė, kad taip norima grąžinti mokesčių mokėtojų pinigus atgal. Už įstatymą balsavo 328, prieš – 93 Atstovų rūmų nariai. Įstatymą dar turi patvirtinti ir Senatas.

IZRAELIS PAAIŠKINO JAV, KAIP DERĖTIS SU IRANU

Izraelio pareigūnai JAV valstybės sekretorei Hillary Clinton nubrėžė keletą "raudonų linijų", kurių Vašingtonas neturėtų peržengti derybose su Iranu, taip pat nepalankiai įvertino galimybes atnaujinti Artimųjų Rytų taikos derybas, pranešė Izraelio žiniasklaida.

"Šias raudonas linijas kartu suformulavo Užsienio reikalų ministerija ir gynybos vadovybė, o paskirtasis premjeras Benjamin Netanyahu buvo su jomis supažindintas, - pranešė dienraštis "Haaretz". - Šiame dokumente rekomenduojama, kad Izraelis palan-

kiai įvertintų planuojamą JAV ir Irano dialogą, tačiau siūlo būdus, kurie padėtų sumažinti tai, ką Izraelio pareigūnai laiko su šiomis derybomis susijusiais pavojais".

Izraelis pageidauja, kad Jungtinės Valstijos susitartų su kitomis Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos narėmis, jog tuo atveju, jeigu žlugtų derybos dėl Irano branduolinės programos, Teheranui būtų paskelbtos "ypač griežtos tarptautinės sankcijos", nurodė dienraštis.

Pasak "Haaretz", šioms deryboms turėtų būti nustatytas tam tikra laiko trukmė, o Va-

šingtonas turėtų apsvarstyti, ar verta pradėti kokias nors derybas su Teheranu prieš birželį vykšančius Irano prezidento rinkimus.

B.Netanyahu, kuriam buvo pavesta suformuoti naująją Izraelio vyriausybę, šaltai įvertino H.Clinton "agresyvios diplomatijos" planus, siekiant atnaujinti arabų ir Izraelio taikos procesą.

Neįvardytas aukštas Izraelio pareigūnas tinklalapiui sakė: "Jeigu Clinton nesuvokia, kad Anapolyje pradėtas procesas buvo miręs dar prieš jos dabartinę kelionę po Artimuosius Rytus, jai bus apie tai pranešta per derybas su Netanyahu ir kitais aukštais Izraelio pareigūnais".

KANCLERĖS PARTIJA PRIEŠ ES PLĖTRĄ

Vokietijos kanclerės Angelos Merkel konservatyvi Krikščionių demokratų partija (CDU) nori, kad po Kroatijos įstojimo į Europos Sąjungą (ES) bloko plėtra kuriam laikui sustotų, rodo jos manifestas birželio 7 dieną įvyksiantiems Europos rinkimams. "ES plėtrai nuo 15 iki 27 narių per kelerius metus ... reikėjo didelių pastangų. Dėl to CDU pirmenybę teikia konsolidacijos fazei", - sakoma programoje, kurią patvirtino partijos vadai.

"Vienintelė šios taisyklės išimtis gali būti (padaryta) Kroatijai, - nurodoma programoje. - Turkijai, manome, teisingas sprendimas yra privilegijuota partnerystė". **LRT**

RUSIJAI NEREIKĖTŲ SUTEIKTI VETO TEISĖS SVARSTANT NATO PLĖTROS KLAUSIMUS

Lietuva laikosi ankstesnės pozicijos ir mano, kad NATO plėtra yra sąjungos ir prie jo siekiančių prisijungti šalių reikalas, o šio proceso neturėtų paveikti trečiosios šalys. Tokią Lietuvos poziciją išsakė Užsienio reikalų ministerijos Informacijos ir viešųjų ryšių departamento direktorius Rolandas Kačinskas.

"Lietuvos pozicija nesikeičia. Mes esame už NATO atvirų durų politiką. Manome, kad šalys turi turėti galimybę laisvai apsispręsti, ar siekti narystės NATO. Tokios galimybės turi būti užtikrintos, aišku, nepamirštant narystės NATO keliamų reikalavimų ir įsipareigojimų. Narystė NATO turi būti prisijungti siekiančios ša-

lies ir sąjungos reikalas be trečiųjų šalių įtakos".

Į NATO karines struktūras sugrįžusios Prancūzijos gynybos ministras Herve Morin *Associated Press* sakė, kad NATO plėtra, liečianti Gruziją ir Ukrainą, negali vykti be konsultacijų su Rusija.

"Mes manome, kad NATO plėtros perspektyvoje turi būti poreikis nesusilpninti NATO", - sakė H.Morin, pridūręs, kad bet koks veiksmas turi atsižvelgti į "santykius su Rusija". **Iki šiol NATO laikėsi nuostatos, kad Rusija neturi veto teisės sąjungos plėtros į Rytus klausimu.**

Lietuva remia Gruzijos ir Ukrainos narystę NATO.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119
Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija "Viltis", Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS,
INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy -
\$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada iš-
reiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik au-
toriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų raši-
nių nespausdiname.

“MES NIEKO NEŽUDĖME, MES VADAVOMĖS”

VYTAUTO LANDSBERGIO, LIETUVOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS – ATKURIAMOJO SEIMO PIRMININKO KALBA, LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO – KOVO 11-OSIOS DIENOS DEVYNIOLIKTOJE ŠVENTĖJE SEIME

*Skelbiame Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo
Pirmininko, Nepriklausomybės Akto signataro, Europos Par-
lamento nario Vytauto Landsbergio kalbą (iš stenogramos), skir-
tą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti:*

„Ekscelencijos,

Visi malonūs mane girdin-
tieji! Šiandien prasideda Ko-
vo 11-osios Lietuvos 20-ieji
metai. Taip galime skirti Vasa-
rio 16-osios Lietuvą, 1940–
1990 metų okupacijų laikotar-
pį ir Kovo 11-osios Lietuvą,
kurioje gyvename.

Kai sakome antroji Lietu-
vos Respublika, tai irgi teisin-
ga, nes Vasario 16-oji ir Stei-
giamasis Seimas sukūrė pirmą-
ją. Istorinė Bajorų Respublika,
su renkamu valdomu, kai ka-
da Seimu Vilniuje, atskiru Lie-
tuvos teisyne ir išdu buvo vis
dėlto abiejų tautų Respublika,
ne vienos Lietuvos. Valdovą
jos rinko abi tą patį, galų gale
sumastė bendrą pirmąją Euro-
poje Konstituciją. Kaip ką ma-
tome ir mąstome šiandien ant-
rojoje respublikoje? **Apie Ko-
vo 11-osios Lietuvą.**

Pradžia buvo statyba ant
peilio ašmenų. Ko gero unika-
li padėtis visoje Europos isto-
rijoje. Paskelbėme ir statėme
nepriklausomą valstybę vis dar
kitoje valstybėje, kuri tai drau-
dė, trukdė, gąsdino ir užpuldi-
nėjo net žudydama, o mes nie-
ko nežudėme, bet palaipsniui
vadavomės. Aplinkiniam pa-
sauliui tai buvo nemažas rū-
pestis ir sykiu spektaklis, kuo
baigsis, ką tie lietuviai prasi-
manė? Demokratinis laisvasis
pasaulis tikrai nenorėjo, kad
lietūsi mūsų kraujas. Rėmė
įvairiais pareiškimais, bet ir
nesustabdė neprognozuojam-
os, grūmojančios rankos. Tu-

rėjome patys viską atlaikyti.
Taip pat atvirą agresiją.

Atlaikyti padėjo darbas, kai
galvoji ne tiek apie pavojus,
bet pirmiausia, ką turi suspėti
nuveikti. Aną Kovo 11-ąją pa-
sakiau užsienio žurnalistui,
kad mūsų pareiga dabar tuos
lūkesčius, kuriuos sukėlėme
paversti tikrove.

Šiandien tai daugelio parei-
ga, visų, kuriems Kovo 11-
osios Lietuva yra jų šalis. Lau-
kia begalė darbo, šalis, kurios
norėjome, mūsų laisvės, kuri
nesikerta su sąžine, tiesos ir
teisingumo šalis, vis dar šmė-
žuoja tarp lūkesčių. Tai dar
siektina tikrovė, bet verta pri-
siminti ir daiktiškąją tikrovę,
prieš devyniolika metų, kurią
sudarė ne vien svaigus laisvės
džiaugsmas ir didieji, kaip at-
rodė besiveriančio kitokio gy-
venimo lūkesčiai. Tą pačią Ko-
vo 11-ąją Stasys Lozoraitis Va-
šingtono kalbėjo: „Aš žinau,
kad padėtis radikalčiai pasikei-
tė, bet, bet, bet... Mes dar ne-
kontroliuojame bankų, polici-
jos, geležinkelių sistemos.
Mes dar nekontroliuojame net
elektros. Dabar mes pamatysi-
me, kaip reaguoja didysis bro-
lis“. Panašiai jis vertino padė-
tį jau iš karto po rinkimų į
Aukščiausiąją Tarybą pirmojo
rato, kai tapo aišku, kad sąjū-
dis laimi.

Mes džiaugėmės žodžio
laisve, mes džiaugėmės tam
tikra demonstracijų laisve, mes
džiaugiamės galėdami kalbėti
iš ir tikrųjų labai laisvai rašyti

Lietuvos laikraščiuose, bet
mes neturime kariuomenės,
mes neturime policijos, mes
neturime milicijos, mes netu-
rime geležinkelių, telefonų,
mes neturime bankų sistemos
kontrolės, mes nieko to netu-
rime ir dar prieš kelias savaite-
tes 6 mlrd. rublių, sutaupyti
mūsų žmonių, išvažiavo į
Maskvą. **Maskva pasiėmė vi-
sas mūsų santaupas, negra-
žindama nė vieno cento**, to-
dėl tęsė S. Lozoraitis, naujo-
sios Aukščiausiosios Tarybos
uždavinys bus pirmiausia per-
imti kuo daugiau gyvenimo
sričių į savo rankas. Tai būti-
nas reikalas. Mes turime pra-
dėti valdyti savąjį kraštą savo-
mis rankomis.

Jau vasarą Šveicarijoje
daugelio šalių Lietuvių ben-
druomenių vadovų susitikime
jis tiesiai siūlė, penkis, šešis
jaunus žmones pasikviesti į
Romą, kad šio to išmokyti. Sto-
ka valdininkų. Daug tų S. Lo-
zoraičio pastabų nepaseno.
Nežinau, ar jau turime tinkamą,
žmonių gerbiama policiją?
Gruzija, tokią sukūrė. Pakėlė
dvigubai atlyginimus, polici-
jos reitingas aukštas. Joje ne-
bėra korupcijos. Mes negalime
apginti žmonių, net čia pat,
prie sostinės, Vilniaus rajone.
**Ar turime krašto gynybai
parengtą kariuomenę**, ar
kontroliuojame bankus, gele-
žinkelio sistemą ir elektrą? Ši
suvaryta į maišą net ne konsti-
tuciniais žingsniais, ar valdo-
me savo kraštą ištikimomis
Lietuvai, ar svetimame šiltna-
myje augintomis senosios no-
menklatūros rankomis. Stoka
jaunų europietišų, sąžiningų
valdininkų, iki šiol neabejoti-
na, o tūntai kitokių – didelė
erdvė taupymo programoms.

Savo vienintelę valstybę tu-
rėtume puoselėti, kaip daržą,
kaip sodą, kuri pirmiausia rei-
kia ugdyti, kad būtų vaisių vi-
siems. Materialistai žiūri į ją
kitaip, kaip į dubenį, iš kurio
patogu priėmus pačiam pa-
srbėti. Ir prieinam būriais, gru-
pėmis draugų. Pirmasis požiū-
ris buvo idealistų, pasiryžusių
keisti gyvenimą ir paskelbtoje
laisvėje drąsiai imtis reformų.

Praėjo vos trejetas metų ir
Kovo 11-osios idealizmas ta-
po patyčių objektu. O žodį „re-
forma“ ėmė rašyti kabutėse.
Taip ir sėdam. „Mano gudrūs
draugai greitai į žmones išėjo“,
– atsiduso kažkada Maironis.
Tokios permainingos, antipermai-
nos Lietuvoje kartojasi. Nūnai
vėl šmėstelėjo permainingų laiko-
tarpio galimybė. Matai daugy-
bė panašumų į aną metą, po
Kovo 11-osios. Kaip kas jau-
tėsi, manė ir manėsi.

Mitologija apie anuomet,
neva, klestėjusią visuotinę vie-
nybę neatitiko tikrovės. Buvo
politikų atvirai kalbančių jau
kitą dieną, jog Kovo 11-osios

sprendimai klaidingi ir lems
nelaimės. Mes balsavom už,
nes neturėjome kitos išeities.
Buvo jaučiančių skriaudą, kad
juos, taip gerai išmanančius
viskam vadovauti, ėmė ir nu-
stūmė nuo valdžios. Be abejo,
tai skatino skriaudą atitaisyti
kuo greičiau. Buvęs žymus są-
jūdininkas jau smerkia Sąjūdį,
kuris atseit, užgrobė valdžią,
nušalinęs liaudies atstovus ir
nė minties, kad valdžios pasi-
keitimas įvyko demokratinio,
tikrų rinkimų keliu, kaip ir tu-
ri būti. Kas nori gali susirasti
net „Respubliką“, kuris vos po
savaitės ar panašiai pristatė
Kovo 11-osios įvykius parla-
mente išraiškinga karikatūra –
lietuviška lambada. Toks būtų
visapusiškesnis vaizdas.

Neturėdama tribūnos pri-
statyti savo politiką, projektus,
aiškinti ir skelbti įstatymus,
Aukščiausioji Taryba įsteigė
arba atkūrė laikraštį „Lietuvos

rovams, kad vienas Lietuvos
vadovų jam geresnis, o kitas
nesukalbamas. Tuo pat metu
Kremlius, pradedant nuo pa-
ties Michailo Gorbačiovo ne-
siliovė kartojęs pasauliui, kad
skandalingas lietuvių balsa-
vimas atsiskirti, įvykęs itin
skubotai, netgi naktį, ar tai ko
nors neprimena. Po Sausio žu-
dynių Vilniuje aukščiausios
agresorių pareigūnas generolas
Varenikovas tą patį priekaištą
dėl Kovo 11-osios pakartojo
spaudos konferencijoje, susi-
rinko naktį ir nubalsavo, taip
net Hitleris nedarė. Autentiš-
ka, yra vaizdo įrašas.

Paimkite aną seną širšalą,
įrašykite vietoj netikusios
Aukščiausiosios Tarybos nau-
jąją posąjūdinę A. Kubiliaus
Vyriausybę, ir turėsite propa-
gandoje bemaž raganos veid-
rodėlį. Sunkumai, proga revan-
šui. Neatmenu, ar didelis laik-
raštis lygino Kubilių su Hitle-

Prof. Vytautas Landsbergis, Lietuvos Sąjūdžio siela.

Romualdo Požerskio nuotr.

aidas“. Tai buvo paskelbta di-
džiu nusikaltimu demokratijai.
Skelbė ir skundė rinkos kon-
kurentai, nepatenkinti, kad ne-
turi spaudos monopolio ir t. t.
Netruko subrėžti šūkiai, kad
Aukščiausiąją Tarybą laikas
paleisti, nors mažai kas galėjo
abejoti, kad tuoj pat renkamas
naujas parlamentas būtų jau
mažiau linkęs į permainas,
įskaitant tikrą nepriklausomy-
bę. Gerai, kas nors manė, dau-
giau liks tarybų valdžios, Ta-
rybų Lietuvos, nebūtina viską
keisti. Atvirai skambėjo for-
mulė, kad mūsų ekonominiu-
se sunkumuose, kurie kyla iš
naujos parlamentinės valdžios
blogos politikos, pakaktų pa-
daryti paprastą politinį spren-
dimą.

Kremlius tai iššifruodavo
pastebėjimais į šalį, teatro žiū-

riu, ar dar per plaukelį ne. Kai
kurie triukšmai apsiribojo tur-
gaus prekeivių genocidu. Var-
tant šį baisų žodį, kaip agita-
torių niekalą. Matėme ir apsi-
premijavimų ir kitokių valsty-
bės resursų skubaus išsidalini-
mo analogijų valdžiai keičian-
tis, **kad saviems būtų neblo-
gai, o ateinantiems kuo blo-
giau. Deja, šio sovietinio ad-
ministracinės minties paveldo
taip ir neišnaikinome.** Valsty-
bė daugeliui tebėra srėbalo
bliūdas, kuriam susiūbavus ga-
li užėti ir blūdas. Ne vienas ki-
tas, o būreliais, bemaž pasku-
tinę buvusios Vyriausybės dar-
bo dieną, bičiuliai valdininkai
mikliai persėdo į saugesnes,
naudingas kėdes, kad geriau
įsikibtų į atlošus. Nė vienas to-
kių persėdusių net neapsimetė
(Tęsinys 4 psl.)

MITINGO DALYVIAI VALDŽIOS ATSTOVUS PASITIKO ŠVILPIMU

Ypač gausiai į Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimo organizuotą kovo 10 d. mitingą prie Seimo rūmų, transporto priemonių aikštėje, susirinkusius valdžios atstovus mitinguotojai sutiko garsiu švilpimu ir šūksniais "Gėda". Į mitingą susirinko 1-1,5 tūkst. žmonių, daugiausia jaunimo. Seimas apjuostas metaline tvora.

Be Seimo, Vyriausybės vadovų, į mitingą atėjo švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius, teisingumo ministras Remigijus Šimašius, susisiekimo - Eligijus Masiulis, buvo parlamentarų, kitų Vyriausybės narių. Į susirinkusiuosius kreipėsi Ministras pirmininkas Andrius Kubilius, teigė žinąs, kad yra kritiškai mažančių, bet ragino visus elgtis protingai. "Diskusijos, pasitarimai turi vykti Vyriausybės, Seimo posėdžių salėse, o ne mitinguose", - sakė premjeras, palydėtas galingu švilpimu.

Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas patvirtino 15 val. primsiąs mitingo organizatorių ir pradėsiąs dialogą. "Pasistengsim, kad sprendimai būtų priimti, patenkinantys abi puses, ir jie nebūtų priimti skubotai. Dirbkime kartu, o neižeidinėkime ir neužgauliokime vieni kitų", - sakė A. Valinskas.

Nepriklausomybės Akto signataro Bronislovo Genzelio nuomone, dabartinė Švietimo ir mokslo ministerija griaua aukštojo mokslo sistemą, ir turėtų už tai prisiimti atsakomybę.

Mitingo organizatoriai paprašė Vieningojo lietuvių nacionaldarbininkų sąjungos vado Mindaugo Murzos nuleisti savo vėliavą, teigdami, kad jie nepalaiko jokių fašistinių judėjimų.

Ir visame Gedimino prospekte, ir ypač prie Seimo labai daug policijos pareigūnų. Policininkai tikrina visus žmones, įeinančius į mitingo vietą, apžiūrimos net rankinės. Mitinge plevėsuoja Profesinių sąjungų konfederacijos, Aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų vėliavos, laikomi plakatai "Valstybiniam reketui - ne", "Jaunimas - ne melžiama karvė", "Kokybę - už sumažintas algas".

Mitingo organizatoriai reikalauja ne tik nevykdyti numatytos aukštojo mokslo reformos, bet ir ministro G. Steponavičiaus atsisistatydinimo.

"Vyriausybės sumanyta aukštojo mokslo reforma yra ydinga, socialiai neteisinga ir pragaištinga visai tautai, valstybei bei griauianti pačią sistemą. Aukštojo mokslo reforma vykdoma buldozerio principu ir nekreipiant dėmesio į visuomenės interesus, o švietimo ir mokslo ministras turi atsistatydinti", - sakė Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimo tarybos narė Virginija Apanavičienė.

Pasak V.Apanavičienės, pagrindiniai aukštojo mokslo reformos trūkumai yra universitetų autonomijos praradimas, studento krepšelis, didelė studijų kaina bei universitetų statuso pakeitimas į viešąsias įstaigas.

LGITIC

Austrijos prezidentas Heinz Fisher kovo 13 d. vizito metu su Lietuvos Seimo pirmininku Arūnu Valinsku. **LRS nuotr.**

(Atkelta iš 3 psl.)
MES NIEKO...

darąs tai, neva valstybės labui. Neslėpė, kad toliau teiks paslaugas ankstesniam viršininkui arba partijai, galų gale giminaičiams, laukdamas naujosios Vyriausybės griuvimo, kaip ir tada, po Kovo 11-osios buvo laukiama, kada jie...

Girdėjome ir amžinų himnų, amžiną, dar sovietinių laikų partinei nomenklatūrai, kuri geriausiai tvarkosi, nors tarp jos tebesisukioja visai nepajėgiančių demokratiškai mąstyti ir skaidriai elgtis fundamentaliai korumpuotų asmenų. To paties nestigo nei 1990 metais. Tik tasyk politines ir vertybines prieštaras švelnino bendras patriotinis pakilimas. Tebeegzistavo gėdos jausmas, nenoriu kalbėti kritiškai apie visus pareigūnus ir valdininkus, bet

kažkas yra atsitikę, kad nuo S. Lozoraičio pastebėjimo per 19 metų valstybės valdyme netoli tenuėjome. Netoli nuėjome nei teismuose, nei švietimo struktūrų tvarkyme. **Ar neturėtų kur nors būti įrašyta, kad jau kam kam, o teisėjui privalu padorumas ir sąžiningas elgesys.** Sveikesnėje visuomenėje tai būtų savaiminė moralinė norma, kurios sargyboje budėtų Prezidentas, dėl kurios kovotų pati teisėjų bendruomenė. Dabar to nėra.

Viešai žinomi, viešai meluojantys teisėjai, apgaunantys nukentėjusius, sutinkantys, kad juos paskirtų į postus, pažeidžiant įstatymą. Gal teisėjų rinkimai o nepasiskyrimai pakeistų padėtį. Grupuočių savanaudiškumas, štai pagrindinė Lietuvą ėdančio vėžio atmaina. Pavyzdžių nors vežimu vežk. Nuskambėjo, **išryškėjo vadinamieji laisvi etatai, kuriems ministerija ar kita institucija nesigėdi imti pinigų iš biudžeto ir pasidalinti, nieko nedirbus.** Tai vokelių variantas. Tik vietoj mažų vokelių sugalvotas didelis vokas. Ištraukiamas iš valstybės kišenės už tuščias vietas nesamuose kabinetuose, kur sėdi ir vertingai dirbuojasi biurokratų kostiumai, be žmonių. Kitaip apibūdindčiau, kad tai Gogolio „Mirusių sielų“ variantas, mūsų pseudo demokratinėje, pseudoteisinėje ir amoraliroje valstybėje. Kolegos, kurie sutinka, kad tuščias kostiumas kėdėje yra šauniasias bendradarbis, ir pasidaliję jo algą turėtų nueiti išpažinties.

Nusivažiavome, bet niekada nevėlu taisyti. **Nevėlu susivokti ir mūsų kairei ir dešinei,** kad šalis ir visuomenė, kurios nori eiti į priekį, privalo ir žvelgti į priekį, telkti naujus žmones, šluoti nešvarybes, susivienykime kam nešvarybės nemielos, atsinaujinkime iš vidaus, neatsisakykime vertybių, ginkime jas ir užsienio

politikoje.

Margų žuvelių gaudymas artėjančiuose Respublikos Prezidento rinkimuose, kiek kas bedrumstų vandenį, tenesugaišina ir tenetrigdo pažangos. **Matau, kad šiandien realiausia ir geriausia kandidatė yra D. Grybauskaitė.** Pažadėjo per televizijos pasirodymą, kad atėjusi pakeistų esamą įsigalėjusią korupcinę sistemą. Dieve padėk. Kad tik Lietuvos draugai, arba susirūpinę nuo savos naudos draugai jos neterorizuotų ir nenuodytų. Dėl tokių perspektyvų, kurį laiką, kiek taisyklės leidžia, ryžausi pabūti netoliese, ant atsarginių suoločių. Galvojau, gal vertėtų, nes laikotarpis itin kritiškas ir dviese įsikinkyti.

Susitelkime kuo plačiau, kad naujas vyksmas neužtruktų ir kuo sparčiau, kuo vieningiau stiprintume Kovo 11-osios Lietuvą. Ji buvo apginta ir Vilniuje ir pasienį žuvusių brolių ir sesers krauju. Tegu tai mus ypatingai įpareigoja. Vienybė težydi su tais, kurie atidavė savo gyvybes kovose už laisvę okupacijų metais, kaip generolas Jonas Žemaitis, kurio gimimo 100 metines kartu minime. Priešas tada dėjo daug pastangų perskelti Lietuvą, kaip žmonių visumą į dvi dalis. **Ir šiandien esame gero-kai supriešinti,** įvairiais būdais kvailinti, tinkamai nepasirengę ginti ir gintis nuo visko, kas gali mus ištikti. Bet susiimkime dar syki už rankų ir būkime kuo geriau pasirengę nesibaigiantiems Lietuvos išmėginimams.

Aš vis pasvajoju apie jaunimą ir senelių romantikui Maironiui buvo leista svajoti: „Drąsiai aukštai pakils balsai, išaus kita gadinė. Užgims darbai, prašvis vaikai, pakils jauna Tėvynė!“ Jei neturėsime meilės ir tikėjimo, būsime niekas. Jūs žinote, kas prieš 2 tūkst. metų taip pasakė. Ačiū jums“.

LRS inf.

LIETUVOS VYRIAUSYBEI ŠIMTAS DIENŲ

Vilnius, kovo 18 d. (LRT). Vertindamas Vyriausybės veiklos 100 dienų, prezidentas sako, jog ši stengėsi sulaukyti dėl krizės susidariusią padėtį, o padarytas klaidas bando atitaisyti.

Ar priimti sprendimai – teisingi, anot šalies vadovo, parodys ateitis. „Svarbiausia, kad Vyriausybė atsižvelgė į esamą situaciją ir atvirai bando tas klaidas atitaisyti“, – sakė V. Adamkus.

Trečiadienį sukako 100 dienų, kai dirba Andriaus Kubiliaus vadovaujama Vyriausybė. Pirmuoju ir svarbiausiu šios Vyriausybės darbu įvardijama mokesčių reforma. Vyriausybės kritikai sako, kad Ministrų Kabinetas per daug susikoncentravo ties biudžeto surinkimu, todėl kai kuriuos sprendimus priima nepakankamai apgalvotai.

Taip pat Vyriausybė kaltinama nesugebėjusi užmegzti dialogo su visuomene. Tuo metu A. Kubilius ypatingų klaidų neįžvelgia ir toliau žada vykdyti suplanuotus darbus.

SIŪLOMA SUMAŽINTI SEIMO NARIŲ SKAIČIŲ

Seimo pirmininkas siūlo nuo 141 iki 121 sumažinti Seimo narių skaičių. Jis jau įregistravo tai numatančią įstatymo pataisą. Inicijatyvą savo parašais parėmė 36 įvairioms frakcijoms atstovaujantys Seimo nariai. Manoma, kad Seimo narių skaičiaus sumažinimas užtikrintų efektyvesnį Seimo darbą, be to, būtų sutaupyta valstybės biudžeto lėšų.

Sumažinus Seimo narių skaičių tikimasi sutaupyti per kadenciją daugiau nei 63 milijonus litų.

„Vieno Seimo nario išlaidos pagal faktines 2008 m. išlaidas kainavo 65857 litus per mėnesį, arba 790284 litus per metus. Taigi, Konstitucijos 55 straipsnio 1 dalies pakeitimas, preliminariais skaičiavimais, leis sutaupyti daugiau nei 63 milijonus litų per ketverių metų Seimo kadenciją“, – teigiama aiškinamajame rašte.

Konstitucija nustato, jog Seimą sudaro 141 Seimo narys. Lietuvoje vienas parlamentaras

DRĄSOS IR BRANDOS JUBILIEJUS

Vilius Bražėnas

Atsiradome 2009-se, jubiliejinėmis žvaigždėmis nusagstytuose, metuose.

Neramios plunksnos publicistui neįmanoma tuoj pat nepastebėti "Lietuvos vardo" tūkstantmečio šešėlyje tūnančių spaudos jubiliejų. Pirmiausia, žinoma, dėmesį užkliudo Jubilato Vinco Kudirkos pagimdyto **“Varpo”** jubiliejus. Ypač, kai galiu pasidžiaugti artimu tautinio mąstymo bendravimu su dviem atgaivinto **“Varpo”** redaktorais. Antanas Kučys redagavo išeivijoje JAV, atgaivintą žurnalą **“Varpas”**. Lietuvų tautos istorijon atsirėmęs publicistas Algimantas Zolubas redaguoja Vilniuje išeinantį žurnalą **“Varpas”**, kuris buvo atgaivintas Gulage (!), Vorkutoje. Nepriklausomon Lietuvon, kudirkinė **“Varpo”** idėja buvo atnešta ant buvusio Vorkutos kalinio, Edvardo Buroko patriotizmo pečių.

Ne dažnai įvairių jubiliejų rikiuotėn įstoja ir lietuviškas dienraštis. Savą 100-metį šiemet švenčia Atlantą peržengusios “Lietuvos žinios”. Ir vėl, Dievo man išnuomotų papildomų metų ir neramios plunksnos dėka, galiu pasigirti paspaudęs susipažinimo ranką net trims L.Ž. redaktoriams: Valdui Vasiliauskui, Jonui Kardeliui ir Antanui Rūkui. Su dviem pastaraisiais asmeniškai susitikta 1945 m. Vokietijoje, Anglų okupacinėje zonoje, Detmoldo mieste. Jiedu pasitraukė į Vakarų, matomai per pirmąją okupaciją (vėlokai) pamatę tikrąjį "socializmo statytojų" veidą. Detmolde buvo susibūrę lietuviai menininkai ir šiaip visuomenės žymūnai. Tarp nuo raudonųjų pasitraukusių operos žvaigždžių buvo J. Kardelio žmona Elzbieta Kardelienė. Detmolde buvo pastatytas ("Tremtinių operos") "Sevilijos Kirpėjas". Ten, skautų stovykloje, įvyko (man) istorinis susitikimas su Vydūnu.

Į 2009-jų metų jubiliejinės piramidės viršūnę yra iškeltas "Lietuvos vardo" tūkstantmetis. Ta sukaktis, nors ir svarbi, neturėtų nukreipti dėmesį nuo tautos išlikimui svarbesnių Laisvės Kovų jubiliejų ir nuo lietuvių tautos ažuolo pasaulio istorijon giliai įleistų šaknų. To ažuolo šakų išsiplėtimą patvirtina archeologija ir net svetimi istorikai. Mūsų istorikams tiktu paieškoti to, ką matomai buvo suradę trys, prieš keletą dešėtkų metų mane sudominę, JAV istorikai. Vienas atskirai, o du diskusijose JAV TV laidoje teigė, jog lietuviai (tiesiog - "Lithuanians"!)) nunešė kalbos, ar apskritai kultūros apraiškas užtikamas už Himalajų kalnų. O tai

turėjo įvykti ne prieš vieną tūkstantmetį.

Daug kas gali paminėti tūkstantmetį. Tačiau ar daug tautų gali, kaip istorijos kryžkelėje atsidūrusi lietuvių tauta, paminėti ką nors panašaus į rašalų ir/ar krauju parašytas Deklaracijas: 1918 m. Vasario 16-sios, 1941 m. Birželio 23-čiosios, 1944 m. Vasario 16-sios generolo Plechavičiaus "Vyrai prie ginklo!" Vietinės Rinktinės, 1944 m. spalio 7 d. Tėvynės Apsaugos Rinktinės mūšio prie Sedos, virš dešimtmečio Lietuvos bunkeriuose bei kautynių giriose rašytą, Vanago su Vytautu apiformintą ir partizanų vadų susibūrimo 1949 m. Vasario 16-ją paskelbtą sensacingąją Deklaraciją, kaip 1990-jų metų Kovo 11-sios, Nepriklausomybės akto bei 1991 m. kruvinąją Sausio 13-sios "Deklaraciją".

Tik kietų išbandymų, tik valstybingumo ir kovų už laisvę šimtmečiais tautos širdin ir sąmonėn įspausta negėstanti kibirkštis galėjo paskelbti pasauliui tiek ir tokių Deklaracijų. Net ne ginklu, o plunksna rašiusieji Lietuvos Nepriklausomybės Aktus, visais keturiais atvejais neabejotinai statė pavojun savas gyvybes, nes tai darė okupanto apsuptyje. O 1941 m. Deklaracijos metu Lietuvos teritorijoje buvo net dviejų okupantų kariuomenės daliniai.

Matome, kad lemiamais atvejais tautoje iškilo vadovų veik visuose Laisvės Kovos sluoksniuose. Jie sugebėjo išnaudoti istorinį momentą, neprarandant masinių aukų kautynėse. Deja didysis tautos praradimas įvyko okupacinės "taikos" metu.

Tad mūsų informaciniame eteryje monopoliniai "išminties bokštai" be reikalo pražįlsta besisielodami lietuvių tautoje valstybingumo ir politinės brandos stoka. Vietoj gąsdinę klausytojus šiaudinėmis dvasinio deficito šiaudinėmis baidyklėmis. Jie numuštų savo ir klausytojų kraujospūdį atidžiai pasvėrę vien tik jubiliejinių metų susumuotą politinės nuovokos ir valstybingumo paveldo derlių. O vietoje gimnastikos, recepte praverstų prirašyti tautiečiams, kad ir mažų, organizuotų būrelių patriotinę veiklą. Jei okupacijos ir išdavysčių sąlygomis Lietuvos labui galėjo iš visos Lietuvos susiburti partizanų vadai, sunku suvokti, kodėl Nepriklausomoje Lietuvoje patriotiniai nusiteikę lietuviai neišdrišta, jei ne kas dvi savaites, tai bent kartą mėnesyje, susitikti su penkiais ar tuzinu bendraminčių, sekančių savaičių veiklai aptarti ir praėjusių savaičių veikla pasidžiaugti.

Metų gale istorikų ir tiesos

LR Vyriausybei siūloma iki balandžio 1 dienos apsispręsti, ar skirti papildomus 20 mln. litų Valdovų rūmų atkūrimo projektui. Iki Lietuvos vardo tūkstantmečio iškilmių likus šiek tiek daugiau negu 100 dienų. Kovo 18 d. prezidentas Valdas Adamkus, Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas, premjeras Andrius Kubilius, finansų ir kultūros ministrai bei kiti pareigūnai apsilankė statomuose Valdovų rūmuose, kur galėjo apžiūrėti, kokie darbai jau yra nuveikti. Antroje eilėje, dešinėje, Valdovų rūmų statybos iniciatorius Algirdas Mykolas Brazauskas.

V. ADAMKUS, A. BRAZAUSKAS, A. VALINSKAS IR A. KUBILIUS DAIRĖSI PO VALDOVŲ RŪMUS

Iki šiol planuota, kad liepos 6-ąją Valdovų rūmuose bruzdės Skandinavijos valstybių monarchai ir kitų kaimyninių valstybių prezidentai, atvykę į Lietuvos vardo tūkstantmečio iškilmes. Tačiau trečiądienį po atkuriamus rūmus žvalgęsi prezidentas Valdas Adamkus, prezidentas, buvęs premjeras Algirdas Brazauskas, Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas ir premjeras Andrius Kubilius išvydo toli gražu ne prabangias kasapankas ar ištaigingas menes – jiems teko braidyti per purvą ir žvyro takais.

„Čia turėtų būti vartai“, - laukdamas atvykstant V. Adamkaus, rankomis skėsčiojo A. Brazauskas. Statybvietėje žioji skardos, statybos reikmenys, tyvuliuoja vandens kanalai. Vėliau A. Brazauskas patikino, kad pirmas išpūdis neturi nieko bendra su rūmų architektūra – esą tai tėra terminalas po kiemu, viskas vyks pietiniame rūmų korpuso dalyje jau yra sumontuotos lubos bei laikinos grindys, kai kur pradėtos kloti plytelės.

A. Brazauskas kreipėsi ir į Seimo frakcijų seniūnus teigdamas, kad atliktas didelis darbas ir gerai pradžia – atidarymui – trūksta ne tiek jau ir daug. Jo žiniomis, į Vilnių planuoja atvykti keliasdešimt Europos sostinių merų. Anot jo, jei atidarysime rūmus, geras garsas apie Lietuvą nuskambės po Europą. Prezidentas prašė Vyriausybę klausimą spręsti kuo greičiau - statybininkai ir muziejininkai iki liepos esą gali padaryti labai daug. „Norėčiau pasakyti, kad žmonės reikia šiek tiek nuraminti. Kaip jau sakytą, tai nėra tiesioginės biudžetinės lėšos – tai yra privatizavimo lėšos – valstybės lėšos, gautos pardavus kitus pastatus, tai nėra tiesioginiai mokesčių mokėtojų pinigai. Tai šiek tiek palengvina žmonių, sakyčiau, mąstymą, supratimą apie šitą reikalą“, - kalbėjo A. Brazauskas.

Valstybės vadovas prisipažino, kad prieš metus tūkstantmečio minėjimas atrodė kiek kitaip – ekonominė situacija buvo kitokia. „Mano prašymas – bendromis jėgomis priimti sprendimą, laukti ilgiau negalima“, - kalbėjo respublikos prezidentas.

Jis sakė nenorįs kalbų, kad sprendimą priėmė keletas Vyriausybės, Seimo ir Prezidentūros žmonių.

Aukščiausiams šalies vadovams ekskursijoje po Valdovų rūmus teko lipti įvairiausiais šlaipiais laiptais, vaikštinėti laikinomis grindimis, praeiti pro žvyro kalnus. Teritorijoje pilna statybinių medžiagų bei reikmenų. Rūmų viduje buvo matyti pora dirbančių tinkuotojų, kitų darbininkų. Norint patekti į rūmus teko prabristi purvynus.

Pasak A. Brazausko, pietinis rūmų korpusas parengtas labiausiai, galutinai įrengiant čia tik reikės pakabinti jau supirktus paveikslus, gobelenus. Minėto korpuso dalyje jau yra sumontuotos lubos bei laikinos grindys, kai kur pradėtos kloti plytelės.

A. Brazauskas kreipėsi ir į Seimo frakcijų seniūnus teigdamas, kad atliktas didelis darbas ir gerai pradžia – atidarymui – trūksta ne tiek jau ir daug. Jo žiniomis, į Vilnių planuoja atvykti keliasdešimt Europos sostinių merų. Anot jo, jei atidarysime rūmus, geras garsas apie Lietuvą nuskambės po Europą. Prezidentas prašė Vyriausybę klausimą spręsti kuo greičiau - statybininkai ir muziejininkai iki liepos esą gali padaryti labai daug. „Norėčiau pasakyti, kad žmonės reikia šiek tiek nuraminti. Kaip jau sakytą, tai nėra tiesioginės biudžetinės lėšos – tai yra privatizavimo lėšos – valstybės lėšos, gautos pardavus kitus pastatus, tai nėra tiesioginiai mokesčių mokėtojų pinigai. Tai šiek tiek palengvina žmonių, sakyčiau, mąstymą, supratimą apie šitą reikalą“, - kalbėjo A. Brazauskas.

LGITIC

ČIKAGOS KNYGNEŠYS

Audronė Berezauskienė, Anykščiai

***Idealisto kelias.** Amerikos, o ypač Čikagos lietuviai, gerai žino Kazimiero Rožansko idealistinę veiklą, kai jis renginių metu platindavo lietuviškos žiniasklaidos leidinius ir dienraščio "Draugo" įstaigoje daugel metų vadovavo knygynui, aprūpindamas pasaulio lietuvius įvairiausiais leidiniais. Ir "Dirvos" redakcija džiaugiasi jo pagalba iš Lietuvos, kurioje jis dabar gyvena. "XXI amžius" išspausdino Audronės Berezauskienės straipsnį "Čikagos knygnešys", kurį, tikime, verta perskaityti ir "Dirvos" skaitytojams. Sveikiname jį garbingoje 90 metų sukaktėje, linkime sveikatos ir Visagalio palaimos!*

Žodis "knygnešys" primeina spaudos draudimo laikotarpį ir lietuvių tautinio atgimimo Istorijoje užima ypatingą vietą. Tačiau apie lietuviškos spaudos platinimą, lietuviško žodžio sklaidą užsienyje ir jos atstovus šiomis dienomis, ko gero, daugeliui iš mūsų tenka girdėti labai retai.

Tikriausiai nedaug Anykščių krašte žmonių, pažįstančių lietuviškų knygų Čikagoje platinimą ir Lietuvoje leidžiamų knygų mecenatą Kazį Rožanską. Tai žmogus, visą savo gyvenimą susiejęs su knyga, daug dirbęs ir labai daug padėjęs kitiems, tačiau nelinkęs tuo didžiuotis ir apie tai kalbėti. Pirmą kartą apie K. Rožanską sužinojau Iš Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Lituanistikos skyriaus vedėjos Silvijos Vėlavičienės straipsnio "Čikagos knygnešys Vilniuje", išspausdinto 2002 m. lapkričio mėnesio leidinyje "Tarp knygų". Autorė rašė, kad mūsų kraštietis K. Rožanskas gyvendamas Čikagoje platinė lietuvišką spaudą. Mane šis straipsnis sudomino, todėl atsitiktinai sutikusi Čikagos knygnešį Vilniaus anykštėnų sambūryje pakviečiau atvykti į Anykščius ir paprašiau pasakoti apie save.

1944 metais K. Rožanskas, kilęs iš Debeikių, kaip Vietinės

rinktinės karys, buvo suimtas ir išvežtas į Vokietiją priverstiniam darbams. Toliau Jo gyvenimo kelias vingiavo per Oldenburgą, Viurzburgą, Anglijos miestą Notingamą. 1958 metais jis apsigyveno Jungtinėse Amerikos Valstijose, Čikagoje. Ten gyvendamas K. Rožanskas aktyviai įsitraukė į Amerikos lietuvių bendruomenės kultūrinę veiklą. 1959-1973 metais jis buvo JAV Lietuvių bendruomenės Kultūros tarybos reikalų vedėjas, rūpinosi lietuviškų vadovėlių leidyba ir platinimu lietuviškose mokyklose. Visą gyvenimo JAV laikotarpį knygų platinimas buvo pati svarbiausia K. Rožansko veikla, be to, jis buvo žinomas kaip įvairių išeivijos organizacijų dalyvis ir rėmėjas. 1960-2001 metais mūsų kraštietis buvo Lietuvių filatelistų draugijos "Lietuva" narys ir jos biuletenio administratorius, įvairių lietuvių organizacijų valdybų išdininkas. K. Rožanskas rėmė Baltijos-Amerikos lietuvių fondą ir kitas labdaros organizacijas, 1958-2001 metais jis buvo Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje - Čikagos Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės narys. K. Rožanskas buvo 1998 metais Pasaulio lietuvių bendruomenės Lituanistinio švietimo komisijos paskelbto moksleivių rašinių konkurso mecenatas.

Išlydėję į Lietuvą K. Rožanską jo bičiuliai Antanas Valavičius ir Algirdas Čepėnas "Drauge" rašė: Kazimieras Rožanskas, mūsų šio meto knygnešys, kuris buvo visada matomas renginiuose su knygomis, kurias mes galėjome įsigyti, daugiau nebebus su mumis. Jo jau mes pasigedome, nes Čikagoje neliko, kas teiktų tą patarnavimą. Jis daugel metų vadovavo ir "Draugo" dienraščio knygynui. Kazimieras Rožanskas taip pat buvo ir "Lietuvos balso" talkininkas, kuriam esame didžiai dėkingi. Jis dažnai padėdavo ALTUI ir Tautinės sąjungos renginiuose, kurios nariai jam surengė atsisveikinimą. "Lietuvių Balsas" jam linki laimingų dienų Tėvynėje.

Po daugiau kaip 55 metų, praleistų svetur, 2001 metais K. Rožanskas grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Vilniuje. Nacionalinei M. Mažvydo bibliotekai jis perdavė didelį asmeninį archyvą ir knygų rinkinį. 2003 metais jis įsteigė Kazio Rožansko fondą Vilniaus krašto lietuvių švietimui remti, įnešė jo pagrindinį kapitalą.

K. Rožanskas aktyviai rūpinasi savo gimtuoju kraštu, šio krašto žmonėmis. Visus

gerus darbus, kuriuos tėviškės žmonėms paskyrė K. Rožanskas, viename straipsnyje išvardinti būtų sunku, tačiau keltą paminėsiu: K. Rožansko iniciatyva ir jam remiant, 1995 metais Debeikių mieste lyje pastatytas paminklas už laisvę 1944-1954 metais kovojusiems ir žuvusiems jo kraštiečiams - lietuvaitei, nešinos ažuolo lapų vainiku, granitinė statula (autorius R. Midvikis). Kaip šios idėjos rėmėjas jis buvo pirmasis įrašytas į Anykščių rajono savivaldybės Garbės knygą (1995 m.). **Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras 1998 metais pripažino K. Rožanską ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviu, jam suteiktas kario savanorio statusas.**

2004 metais L. ir S. Didžiulių viešajai bibliotekai K. Rožanskas padovanojo knygų, kurias gavo iš autorių su jam dedikuotais autografiniais įrašais. Jis taip pat dovanojo knygų Debeikių (Anykščių r.), Utenos, Užpalių ir Vyžuonų (Utenos r.) bibliotekoms. Jo lėšomis buvo išleista Anykščių A. Vienuolio gimnazijos moksleivių kūrybos rinktinė "Ištarki mano vardą" (2004), Anykščių literatų klubo "Marčiupys" narės Liudvikos Danielienės poezijos knygelė "Rudens versmė" (2004), Kazimiero Mikelinsko dar 1946 metais parengta "Debeikių bažnyčios istorija" (2004). K. Rožanskas parėmė Aleksandro Guoblo ir Antano Saulaičio knygos "Lietuvių misijos Amazonėje" (2002), Anykščių viešosios bibliotekos knygų - "Anykščių krašto knygnešiai ir daraktoriai" (2004), "Prisiminimai apie Kazį Inčiūrą" (2006), "Anykščių biblioteka istorijos vingiuose 1937-2007" (2007) leidimus. Šiais metais K. Rožanskas švenčia savo 90-tąjį gimtadienį. Kovo pirmą dieną Aldonos Daugilytės, Debeikių bendrijos pirmininkės, Anykščių rajono savivaldybės Tarybos narės, iniciatyva kartu su L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos direktoriumi Romu Kutka, muziejininku Raimonu Guoblu ir šio straipsnio autore dalyvavo iškilmingoje kraštiečio K. Rožansko jubiliejinėje šventėje. Anykščių L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos Kraštotyros ir leidybos skyriuje žymiam kraštiečiui skirta paroda "Kaziui Rožanskui - 90". Parodoje eksponuojami straipsniai apie kraštietį, nuotraukos, padėkos, knygos su autorių dedikacijomis. Džiugu, kad mūsų kraštietis paliko gilią brydę lietuvių išeivijos kultūros baruose, o sugrįžęs į Lietuvą toliau skleidžia šviesą tėviškės žemėje ir žmonių širdyse.

"GATVĖS MUZIKOS DIENA" TAPS GROJANČIO LIETUVIŠKO PASAULIO DALIMI

Trečią kartą Vilniuje ir kituose miestuose rengiama "Gatvės muzikos diena" šiame tikrai vyks - 2009 metais "Gatvės muzikos diena" gatvėse džiazą, roką, klasiką, ritmus ir liaudies muziką gros jau visame pasaulyje gyvenantys lietuviai. Šią žinią džiugiai paskelbė šventės iniciatorius muzikantas ir aktorius Andrius Mamontovas.

Šiemet šventė tradiciškai rengiama pirmąjį gegužės šeštadienį - gegužės 2 dieną į gatves muzikuoti įvairiais muzikos ir ne muzikos instrumentais vėl išeis tūkstančiai žmonių.

Didelio populiarumo 2007 ir 2008 metais sulaukusi "Gatvės muzikos diena" šiais metais buvo įtraukta tik į papildomą "Vilniaus - Europos kultūros sostinės" renginių sąrašą, nors iš visų jame paskelbtų renginių buvo pigiausias - jo sąmata siekė vos 33 tūkst. litų.

Šventę organizuojančios viešosios įstaigos "Vilnius - Europos kultūros sostinės" atstovai Eltai sakė, jog "Gatvės muzikos dienos" finansavimo šaltiniai dar yra derinami - bus ieškoma privačių rėmėjų ir savivaldybių paramos, o viso renginio sąmata galinti ir mažėti, suderinus baigiamojo šventės renginio scenarijų.

2007 metų šventėje leidimai groti gatvėse buvo suteikti beveik 300 kolektyvų, "Gatvės muzikos dienoje" muzikavo apie 600 muzikantų. 2008 m. "Gatvės muzikos" šventė su trenksmu nuskambėjo per visą Lietuvą - rengėjų skaičiais, sostinėje ir dar 31 šalies mieste bei miestelyje grojo daugiau kaip trys tūkstančiai muzikantų.

Pasak A. Mamontovo, "Gatvės muzikos diena" vie-

nija visus, kalbančius universaliausia kalba pasaulyje - muzikos kalba. Profesionalūs muzikantai ir mėgėjai plūsteli į Vilniaus gatves, kiemus, skverus ir aikštes. Apsiginklavę įvairiausiais muzikos instrumentais jie groja roką, klasiką, džiazą, avangardą, folklorą, muša Afrikos ritmus. Tai diena, įtraukianti visus Lietuvos miestus ir miestelius į laisvos kūrybos, muzikantų ir visuomenės bendravimo šventę.

"Šiemet, kai Vilnius jau tapo Europos kultūros sostine, o Lietuva švenčia savo vardo paminėjimo tūkstantmetį, "Gatvės muzikos diena" galėtų apimti ne tik Lietuvą, bet ir visas pasaulio vietas, kuriose gyvena lietuviai.

Aš kviečiu visus Lietuvos miestus ir miestelius, visas išeivijos bendruomenes, esančias nuo Amerikos iki Australijos, visus žmones **gegužės 2 dieną** prisijungti prie Vilniaus ir groti savo miestų gatvėse. Kreipiuosi į visų lietuviškų bendruomenių žmones už Lietuvos ribų. Mums labai svarbu, kad jūs prisijungtumėte ir duotumėte žinią apie Lietuvą toje vietoje, kurioje gyvenate. Mums visiems pastaruoju metu labai trūksta vienybės jausmo ir tik mes patys galime jį sau padovanoti taip, kaip tai buvo Lietuvos nepriklausomybės atkovojojo metu", - teigia A. Mamontovas.

Jis taip pat kreipiasi į Lietuvos miestų savivaldybes prašydamas paramos bei leidimo žmonėms groti miesto gatvėse. "Gatvės muzikos diena" nėra koks "iš aukščiau" valdžios nuleistas reikalas. Tai laisva žmonių iniciatyva ir tik dėl to ji yra tokia tikra, gaivi ir suteikianti daug puikių emocijų", - sako šventės iniciatorius. **LGITIC**

IŠRINKIME GERIAUSIUS

atstovus į JAV Lietuvių Bendruomenės XIX-tą TARYBĄ

Rinkimai vyks 2009 m. gegužės mėn. 9-17d.

Balsuokite savo apylinkėje, paštu ar internetu.

Balsavimo informaciją rasite <http://www.javlb.org> arba kreipkitės į savo apylinkės rinkimų komisiją ar valdybą.

Lietuvių Bendruomenė yra visų lietuvių organizacija – Ji mums reikalinga. Visų lietuvių pareiga yra balsuoti.

Parodykim savo vienybę!

JAV LB Krašto valdybos rinkimų komisija
29 Fox Hill Lane, Milton, Ma 02184
617-698-2162 arba 617-212-2460
Email tarybosrinkimai2009@gmail.com

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Čikagoje lankėsi Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas, buvęs Lietuvos ambasadoriumi Washingtone, DC. Kovo 7 d. savo apsilankymu pagerbė ir JAB LB Socialinių reikalų tarybos būstinę ir kalbėjo gausiai susirinkusiems lietuviams apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Nuotraukoje: buvęs Generalinis konsulas Čikagoje ir dabar Lietuvos departamento užsienio lietuviams direktorius Arvydas Daunoravičius, Čikagos miesto seniūnė Lona Lane, ministras Vygaudas Ušackas, Lietuvos generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė ir JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Juozas Polikaitis.

Zigmo Degučio nuotr.

CHICAGO, IL

Šių metų kovo 11 d. įvyko fotografo Mariaus Jovaišos darbų parodos "Neregėta Lietuva" atidarymas. Lietuvos vardo tūkstantmečiui bei nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimui skirtą parodą "River East Art Center" galerijoje surengė LR Generalinis konsulas Čikagoje.

Šventiniame renginyje dalyvavo fotografijų autorius M. Jovaiša, generalinė konsulė S. Aniulienė, Čikagos miesto me-

ro atstovas, daug konsulinio korpuso narių, taip pat gražus būrys lietuvių bendruomenės atstovų. Vakaro svečius pasveikino S. Aniulienė, o menininkas M. Jovaiša pasakojo apie tai, kaip buvo kuriamos nuotraukos parodai ir albumui "Neregėta Lietuva", prisimindamas įdomiausias akimirkas ir nutikimus.

Taip pat primename, jog vyksta mokyklinio amžiaus jaunimo konkursas "Kaip aš garsinau Lietuvos vardą". Kviečiame tėvelius ir mokytojus padėti

vaikams kuriant ir užrašant savo idėjas, kurios gali būti labai įvairios: eilėraščiai, dainos, sporto varžybos, eitynės, kompiuteriu kurti pristatymai ar filmukai, idėjos verslui ir dar daug kas. Vaikų ir jaunuolių fantazijos bei išmonės vaisiai bus apdovanojami patraukliais, vertingais prizais. Daugiau informacijos apie konkursą galima rasti Generalinio konsulato Čikagoje internetinėje svetainėje adresu www.konsulas.lt.

LR Generalinio konsulato Čikagoje inf.

BRAZILIJA

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS MINĖJIMAI IR VEIKLA

Šiemet Sao Paulo Lietuvių Bendruomenė Vasario šešioliktosios ir Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės atkūrimo sukaktis iškilmingai minėjo vasario penkioliktą, sekmadienį. Į šią šventę, žyminčią mums taip svarbias datas, susirinko daug veiklių, lietuvišką kultūrą branginančių, Brazilijos lietuvių. Šventės programoje dalyvavo Sao Paulo lietuvių choras vadovaujamas Audriaus Pauliaus Tatarūno, dvi vietinės tautinių šokių grupės "Nemunas" ir "Rambynas" (vadovės Samira Rimkutė ir Sandra Mikalauskaitė Petroff), skautų vienetas "Palanga" vadovaujamas vyriausios skautininkės Genės Bacevičienės ir Sao Paulo šeštadieninės lietuvių mokyklos "Žilvičio" šokėjai. Šiai mokyklai vadovauja Andrea Kasteckaitė, Audra Žizaitė, Giovana Barrios (Dedulionytė) ir Klara Rimkutė.

Susirinkusius šių švenčių progą sveikino Sao Paulo Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas Rikardas Blagevitch/Blazevičius ir Sao Paulo Brazilijos Lietuvių Sąjungos, Brazilijos Lietuvių Katalikų Bendruomenės, Brazilijos Lietu-

vių Jaunimo Sąjungos ir Brazilijos Lietuvių Bendruomenės atstovai: Algimantas Saldys, Audrius Paulius Tatarūnas, Natalija Baria/Dedulionytė ir Jurgis Prokopas. Viloj Zelinoj, kurioje yra lietuvių parapija, susirinko daug žmonių išklaisyti iškilmingų šv. Mišių. Jas atnašavo vietinės lietuvių bendruomenės kapelionas kun. Jonas Delininkaitis. Ši šventė, kuria visi susirinkusieji buvo labai patenkinti ir džiaugėsi, kad lietuvių kultūra Sao Paulo mieste dar gyva, užtruko daugiau nei penkias valandas.

Praeitą savaitę vykom į Sao Paulo valstijos pajūrio uostą

Jachta "Ambersail" išplaukia iš Sao Paulo valstijos uosto.

sutikti "Vienas vardas - Lietuva - Tūkstančio metų Odisėja" buriuotojų įgulos, kurie prie Brazilijos krantų atplaukė iš kaimyninio Urugvajaus. Sutikome juos džiaugsmingai, nors diena buvo apsiniaukusi, sveikindami su Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiu.

Šeštadienį, kovo 7 d., buriuotojus parsivežėme susipažinti su "Lituanikos sodyba" įsikūrusia maždaug 90 km. nuo Sao Paulo miesto. Joje yra kelias lietuvių palikuonių vasarnamių ir mūsų Bendruomenės sodyba. Sodyboje jiems buvo surengtas priėmimas. Jie buvo vaišinami "churrasco" (šašlyku) ir įvairiomis vietinėmis salotomis. Sambos ritmu šokome iki vėlaus vakaro. Sekantį sekmadienį daug Sao Paulo ir apylinkių lietuvių atvyko pasiklausyti "Ambersail" įgulos pranešimo apie jų jachtinę odisėją. Jie pripildė Seselių Pranciškiečių patalpas, domėjosi įdomiu pranešimu ir grįžo į namus labai patenkinti. Nuoširdus ačiū Brazilijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkui Jurgiui Prokopui ir konsului Rikardui Blazevičiui už jų pastangas ir dėmesį, kad "Ambersail" įgula išplauktų iš Brazilijos su maloniaisiais prisiminimais.

Adilsonas Puodžiūnas

CLEVELANDO LIETUVIŲ PARAPIJŲ PADĖTIS

Š.m. kovo 14 d., visos Clevelando diecezijos parapijos gavo iš vysk. Richard G. Lennon laišką, išdėstantį jo "nuosprendį" dėl kai kurių parapijų uždarymo ar sujungimo. Šis laiškas, be išimties, turėjo būti perskaitytas ištisai, be jokių sutrumpinimų, kiekvienoje parapijoje šv. Mišių metu, o laiško kopija įteikta kiekvienam vyskupijos parapijiečiui. Apgailestautina, kad kai kurios parapijos šių vyskupo nustatytų gairių nesilaikė.

Šeštadienį, kovo 14 d. ir sekmadienį, kovo 15 d., šv. Jurgio šventovėje, pamaldų metu, kleb. kun. Joseph Bacevice ši trijų puslapių laišką, adresuotą parapijoms, kurios kartu su šv. Jurgio priklausė uždarymo/sujungimo svarstybų grupei, perskaitė ištisai pagal nustatytas gaires. Susirinkusieji ši svarbų dokumentą išklause su ypatingu dėmesiu. Pagal šv. Jurgio parapijos sujungimo komiteto ir klebono Joseph Bacevice nutarimą, nuo pirmųjų komiteto veiklos dienų parapijiečiai apie susidariusią padėtį buvo nuolat informuojami parapijos biuletenyje, bendruose susirinkimuose, asmeniškuose pokalbiuose su klebonu ar komiteto nariais, primenant, kad parapijos ateitis yra aiški - **uždarymas**, nors vysk. Richard G. Lennon spaudoje ir vengė prisipažinti, kad toks sprendimas jau padarytas. Savo laiške vyskupas pakartojo tai, kas mums jau buvo gerai žinoma: šv. Pauliaus (kroatų), šv. Vito (slovėnų) ir Immaculate Conception uždarymo liks nepalietos tačiau šv. Jurgio (lietuvių) ir šv. Pranciškaus (ispanų), su kuria mes glaudžiai bendradarbiavome, bus uždarytos.

Tačiau vyskupo laiškas turėjo ir staigmeną: šv. Jurgio ir Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos turi būti sujungtos, arba, tiksliau tariant, jos, vyskupo įsakymu, PRIVALO būti sujungtos.

Šio straipsnio autorius jau anksčiau yra rašęs, kad lietuvių ar kitų tautybių parapijų uždarymas reikštų jų puoselėtų kultūrų mirtį. Iš kitos pusės, šių parapijų sujungimas suteikia reikšmingą progą išlaikyti lietuvių kultūrą naujai sukurtos parapijos ribose, pabrėžiant, kad, to tikslo siekiant, būtina imtis skubių priemonių išlaikyti esančius

parapijiečius, susigražinti buvusius parapijiečius ir pritraukti naujus, tuo užtikrinant ne tik didesnę parapijiečių skaičių, bet kartu pagerinant ir parapijos finansinę būklę. Tai nebus lengva ir gal net rizikinga, nes "nuo seno" tarp šių parapijų jautėsi kažkokia (išgalvota ar tikra) trintis, nesantaika, nepasitikėjimas ir atsitolinimas.

Vyskupo Richard G. Lennon nutarimu, naujai sukurta parapija privalo: išsirinkti naują parapijos pavadinimą, gauti vyskupo paskirtą naują parapijos kleboną (dabartiniai abiejų parapijų klebonai turi atsistatydinti), naujai parapijai perimant priežiūrą ir apsaugą uždaromos parapijos nekilnojamo turto iki galutinio jo paskirstymo. Taip pat, šv. Jurgio parapijos apmokestinimas ir skola vyskupijai tampa naujos parapijos atsakomybe. Šis apmokestinimas yra vysk. Richard G. Lennon sugalvota "duoklė", kuri, autoriaus supratimu, dėl šv. Jurgio parapijos uždarymo, turėtų būti panaikinta ir tas panaikinimas įrašytas į Clevelando vyskupijos archyvus.

Clevelando vyskupijos parapijų uždarymu/sujungimu procesas prasidėjo seniai gana miglotose aplinkybėse. Pagal iš anksto sudarytą tvarkaraštį, parapijų uždarymai/sujungimai turi būti užbaigti iki 2010 m. birželio 30 d., tačiau, dėl įvairių priežasčių, parapijos gali būti uždaromos, be jokių išpėjimų ir šiandien, nes vyskupas Lennon nėra nei atviras, nei teisingas, nei nuoširdus, bet jis moka grasinti ir bausti, nes tokia jo galvoseną. Tačiau, pagal Bažnyčios kanonus, parapijos nesutinkančios su vyskupo nutarimu, turi teisę dešimt dienų (nuo gauto laiško) kreiptis į vyskupą, kad jis savo nuosprendį arba panaikintų arba pakeistų/pagerintų. Vyskupui atsakius į jų prašymą nepatenkinamai, parapijiečiai gali kreiptis tiesiog į Vatikaną. Žinant Bažnyčios hierarchijos veiklos sudėtingumą, tai būtų tik laiko gaišinimas. Kad sėkmingai suderinus pagalbą uždaromoms ar sujungiamoms parapijoms, klebonai ir parapijų administratoriai privalo pasitarti su parapijos tarybomis ir "pasiūlyti" tokio uždarymo/sujungimo datą vyskupijai iki 2009 m. balandžio 22 d.

Algirdas V. Matulionis

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAISVABUDIS IR JAV SĄJUNGOS LIETUVIŲ GARSIOJUSIS LAIDAVIMAS

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

LIETUVA IR PASAULIS

JAV su darbo vizitu viešėjęs Lietuvos užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas kovo 10 dieną Vašingtone susitiko su senatoriais Richard Durbin ir John McCain, Atstovų rūmų nariu John Shimkus, Atstovų rūmų Užsienio reikalų komiteto pirmininku Howard Berman ir Europos pakomitečio pirmininku Robert Wexler. Susitikimuose su aukšto rango Atstovų rūmų nariais aptartos esminės transatlantinių santykių stiprinimo kryptys, santykiai su Rusija, Gruzija, Ukraina, Baltarusija, NATO aktualijos ir ateities lūkesčiai, energetinis saugumas, restitucijos klausimai.

Lietuvos ir Barbadoso nuolatiniai atstovai Jungtinėse Tautose ambasadoriai Dalius Čekuolis ir Christopher Fitzherbert Hackett savo Vyriausybės vardu kovo 16 dieną Niujorke pasirašė bendrą komunikatą, kuriuo užmezgami Lietuvos ir Barbadoso diplomatiniai santykiai. Barbadosas – tai valstybė-sala, esanti Mažųjų Antilų salyne, tarp Karibų jūros ir Atlanto vandenyno. Barbadoso teritorijos plotas – 430 km², gyventojų skaičius – 282 tūkst. Valstybės sostinė – Bridgetown. Barbadosas nepriklausoma valstybe tapo 1966 metais, tačiau iki šiol išlaikė istorinius ryšius su Jungtine Karalyste. Barbadosas – konstitucinė monarchija, jos valdovė – karalienė Elžbieta II, kuriai vietoje atstovauja generalinis gubernatorius.

Minint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną ir tęsiant Lietuvos tūkstantmečiui skirtų renginių ciklą, Lietuvos ambasada Baltarusijoje kovo 11 dieną surengė Lietuvos ir Baltarusijos istorikų ir intelektualų apskritojo stalo diskusiją ir pramogų, verslo, žiniasklaidos atstovų teniso turnyrą Ambasados taurei laimėti. Apskritojo stalo diskusiją „Lietuvos tūkstantmetis. Lietuva ir Baltarusija 1000 metų greta“ pradėjo Lietuvos užsienio reikalų ministerijos sekretorius Evaldas Ignatavičius, Lietuvos ambasadorius Baltarusijoje Edminas Bagdonas ir Baltarusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Valerijus Voroneckis.

LR Užsienio reikalų ministerijoje kovo 17 dieną Tarpautinių prekybos rūmų ICC Lietuva generalinis direktorius Algimantas Akstinas Lietuvos užsienio reikalų ministrui Vygaudui Ušackui įteikė apdovanojimą „Verslo ambasadorius 2008“. Apdovanojimas ministrui įteiktas už aktyvų Lietuvos ir užsienio verslo partnerystės skatinimą ir atliktus darbus – sėkmingą šalies investicinio patrauklumo propagavimą, verslo partnerystės ryšių užmezgimą JAV ir Jungtinėje Karalystėje.

LR Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas, tęsdamas minėjimo ciklą, skirtą Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio ir NATO 60-ties metų ir Lietuvos narystės Europos Sąjungoje ir NATO 5 metų sukaktims, kovo 18 dieną Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje skaitė paskaitą „Lietuva Europoje: iššūkiai ir galimybės“. **LR URM**

NAUJAS NUNCIJUS LIETUVOJE

Popiežius Benediktas XVI naujuoju apaštališkuoju nuncijumi Lietuvoje paskyrė titulinį Atella arkivyskupą Luigi Bonazzi. Jis pakeis ilgesnę negu septynerių metų diplomatinę misiją Lietuvoje baigusį arkivyskupą Peter Stefan Zurbriggen, kurį popiežius Benediktas XVI sausio 14 dieną paskyrė savo atstovu Austrijoje.

61 metus einantis L. Bonazzi yra kilęs iš Šiaurės Italijos Bergamo provincijos. Jis atvyksta į Vilnių iš Kubos sostinės Havanos, kur atstovavo Šventąjį sostą pastaruosius 5 metus, pranešė Vatikano radijas. Jį arkivyskupu nominavo popiežius Jonas Paulius II 1999 metais ir tais pačiais metais konsekrovo tuometis Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano. Pirmiausia arkivyskupas L. Bonazzi vadovavo Apaštališkajai nunciatūrai Haityje. Jis yra ketvirtasis Vilniuje reziduojantis apaštališkasis nun-

cijus nuo tada, kai Šv. Sostas ir Lietuvos Respublika 1991 metais atkūrė sovietų okupacijos sustabdytus dvišalius santykius.

Santykiai buvo sustabdyti 1940 metais, kai Lietuvą okupavusi Sovietų valdžia nutraukė Lietuvos Respublikos kordatą su Šventuoju Sostu ir įsakė tuomečiam popiežiaus atstovui per dvi dienas apleisti nunciatūrą, anuomet buvusią Kaune. Pirmieji keturi popiežių atstovai Lietuvos Respublikoje 1922-1940 metų laikotarpiu irgi buvo italai.

Lietuvoje atkurtosios nepriklausomybės metais Šventajam Sostui atstovavę apaštališkieji nuncijai buvo ispanas Justo Mullor Garcia, vokiečiai Erwin Josef Ender ir šveicarai Peter Stefan Zurbriggen.

Naujasis Šventojo Tėvo Benedikto XVI atstovas Vilniuje italas arkivyskupas L. Bonazzi taip pat paskirtas apaštališkuoju nuncijumi Estijoje.

Lietuvos Respublikos ambasadoje kalba LR Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas, LR ambasadorius JAV ir Meksikai Audrius Brūzga, buvęs JAV Atstovų Rūmų pirmininkas ir dabartinis narys Dennis Hastert, Atstovų Rūmų narys, Baltų sambūrio bendrapirmininkas John Shimkus, JAV Oro pajėgų štabo vadas generolas Norton Swartz.

LR URM nuotr.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENA VAŠINGTONE

Vašingtone kovo 10 dieną buvo atidarytas naujai rekonstruotas Lietuvos ambasados JAV pastatas ir jame surengtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos - Kovo 11-osios - minėjimas.

Gausiai susirinkusius JAV valstybinių institucijų, Atstovų rūmų narius, diplomatinio korpuso atstovus ir Amerikos lietuvių bendruomenės narius pasveikino Lietuvos Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas.

„Šiomet mūsų šalis mini daug svarbių datų – tai Lietuvos vardo tūkstantmetis, Vilniaus Europos kultūros sostinė, šimtas metų sukanka ir šiam ambasados pastatui, kuriame jau 85 metus veikia Lietuvos ambasada Vašingtone. Šiomet taip pat jau minėsime 5-ąsias Lietuvos narystės NATO ir ES metines. Visą šį laikotarpį Lietuva yra atsakinga, strateginė JAV partnerė. Šis atsinaujinęs šimtmetis ambasados pastatas simbolizuoja Lietuvos tęstinumą, šalies, kuri atlaikė Sovietų tankus ir tęsia savo istoriją tolesnio klestėjimo link“, – sakė ministras V.Ušackas.

Ministras padėkojo priėmimo dalyvavusiam JAV Oro pajėgų štabo vadui generolui Norton Swartz už JAV atliekamą Baltijos šalių oro erdvės kontrolės misiją.

„Ačiū jums ir jūsų pajėgoms, kad užtikrinate Lietuvos oro erdvės saugumą“.

Susirinkusiuosius taip pat pasveikino Atstovų Rūmų narys, Baltų sambūrio bendrapirmininkas Johnas Shimkus ir buvęs Atstovų Rūmų pirmininkas Dennis Hastert. **LR URM**

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

March 11, 2009

I send warm greetings to all who are celebrating the independence of the Republic of Lithuania.

Lithuania and the United States have long enjoyed a friendly relationship. Through war and peace, our relationship has endured, and we remain united by common principles and goals. We continue to build on this relationship with our support for democracy, economic prosperity, and peace and security through our partnership in NATO.

Today, we also celebrate the contributions of Lithuanian-Americans, who enrich our Nation's culture and bring the United States and Lithuania closer together. May our nations' bond and friendship continue to grow on this anniversary, and for many more to come.

JAV prezidento Barack Obamos rašto tekstas.

PASVEIKINIMAS LIETUVAI

Lietuvių meno ansamblis "Dainava" kovo 8 d. popietę Čikagos centre, Harris teatre, Lietuvos vardo paminėjimui prieš tūkstantį metų, surengė puikią meno šventę, kurioje dalyvavo beveik 800 lietuvių ir šiek tiek kitų tautų svečių.

Kovo 11-osios išvakarėse "Dainavos" ir talkininkų pianistų Sonatos ir Roko Zubovų koncertas buvo skirtas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ir jos vardo tūkstantmečio jubiliejui pagerbti.

Koncertas pradėtas su Algirdo Martinaičio kūrinio **"Gratulationes Lithuaniae"**, kuriam eiles parašė Vladas Bražiūnas. Tai užsakytas kūrinys Tūkstantmečio dainų šventei "Amžių sutartinė", kurią šią vasarą Vilniuje dainuos 18,000 choristų. Kūrinio esmė: per amžius lietuvis brangino savąją kalbą ir iš jos sėmėsi stiprybės. Kūrinys turi penkias trumpas dalis-epizodus: pradžia - lotynų kalba "Pasveikinimas Lietuvos vardui, nes Lietuva užrašyta, Lietuva nugalėta, visada tegyvuoja mūsų tėvynė, Lietuva! Tada girdime kas

"Dainavos ansamblis. Diriguoja Darius Polikaitis. Fortepijonais groja Sonata ir Rokas Zubovai.

prieš tūkstantį metų buvo parašyta Quedlinburgo analuose, jog "Šv. Brunonas, arkivyskupas ir vienuolis, savo atsivertimo vienuoliktais metais Rusios ir Lietuvos pasienyje pagonių nužudytas su aštuoniolika saviškių, kovo devintą dieną nukeliavo į Dangu".

Antrame epizode skamba karaliaus Mindaugo žodžiai: "Šventasis Tėvas ir Viešpats, Popiežius Inocentas IV-tasis, mus visus, karalystę ir visą nuosavybę priimdamas, apaštalių sosto teisę ir globą paskirdamas savąja valdžia liepė mus karūnuoti: Mindaugas -

Lietuvos karalius!".

Trečiame epizode girdime "šventuosius poterius brolių pranciškonų, pirmąkart lietuviškai užrašytus prieš keletą amžių, kad maldai širdį pakeltų Lietuva: Sveika, Marija..."

Ketvirtame epizode "iš amžių atkopia M. Mažvydo "Katekizmo", M. Daukšos "Postilės", K. Donelaičio "Metų paprastų lietuviškų žodžių galybė".

Penktasis epizodas prasideda: "Kelias visa Lietuva, tautos dainele, tu gyva! Supynei mus į vieną giją, į vieną vardą: Lietuva!" Išgirdę liaudies dainą mąstome apie ilgus okupacijos ir rezistencijos metus. Prisiminę tuos, kurie per amžius gynė mūsų tėvynę ir negrižo namo, suprantame, kad mūsų šalies stiprybė atsiskleidžia šių paprastų didvyrių pasiaukojime.

Tada "Dainavos" choras atliko Č. Sasnausko "Kur bėga Šešupė", Maironio žodžiams sukurta. Vėl skambėjo M. Martinaičio "Aušros žvaigždė" Antano Strazdo eilėms. Pirmoji koncerto dalis buvo baigta su Šv. Antano choralo variacijomis, op 56b, muzika J. Brahmsio, kuris sukūrė aštuonias variacijas ir didingą finalą dviem fortepijonams, keturioms rankoms. Vėliau jis aranžavo orkestrui. Kūrinį atliko pianistai Sonata ir Rokas Zubovai.

Antroji koncerto dalis prasidėjo **"Lietuviška siuita"** mišriam chorui ir dviems fortepijonams, sukurta specialiai šiam koncertui - pasaulinė premjera. Tai penkių dalių Nijolės Sinkevičiūtės kūrinys: 1. Ryto raselė krito... 2. Ralio! 3. "Vynelis vyno žaliasai", 4. "Uliuoj bitela, uolioj" ir 5. "Ei, Jovar, Jovar!". Kūrinys priminė mūsų liaudies dainas.

Tada girdėjome Mikalojaus Konstantino Čiurlionio penkias liaudies dainas "Oi giria, giria" fortepijonui bei tris šios dainos balsuotes chorui. Tą junginį sukūrė pianistas R. Zubovas.

Koncertas buvo baigtas su Ludwig van Beethoven "Fantasie, op. 80", Fantazija c-moll fortepijonui, poetas C. Kuffner sukūrė eiles vokiečių kalba.

Šis kūrinys su Bernardo Brazdžionio eilėraščiu "Klajūnui" žodžiais pirmą kartą atliktas Clevelande 1987 m. gegužės 24 d., kai Dievo Motinos Marijos parapija minėjo savo šventovės atnaujinimą ir Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų. Kūrinį atliko pianistas Antanas Smetona su chorą "Exultate". Poeto eiles pritaikė **Nijolė Kersnauskaitė**. 1988 m. pianistas Vytautas Bakšys kūrinį aranžavo dviem fortepijonams ir tais pačiais metais Pasaulio lietuvių kultūros kongrese Toronte jį atliko "Exultate" ir "Volungės" chorai su pianistais Vytautu Bakšiu ir Leokadija Kanovičiene. Šiame koncerte vėl skambėjo Vyto Bakšio aranžuotė su Nijolės Kersnauskaitės pritaikytu tekstu.

Koncertas baigėsi griausmingomis ovacijomis "Dainavai" ir jos vadovams bei pianistams. "Dainava" užtarnautai triumfuoja. Čikagos lietuviai nieko geresnio neturi. Choras

puikus, dirigentas moka iš 70 choristų išgauti visa tai, ko reikia geram meno lygiui ir nuo klausytojų paslėpdamas ko jie neturėtų girdėti. Keli pirmieji sopranai, bet tik geri, derėtų į visą ansamblį. Lietuvių visuomenė yra dėkinga už nuostabią tautinę šventę.

Darius Polikaitis yra "Dainavos" dirigentas ir meno vadovas, Ričardas Sokas chormeisteris ir akompaniatorius. Koncerte skaitovas buvo Vytautas Čuplinksas. Koncerto pradžioje trumpu žodžiu publiką pasveikino Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas, kuriam scenoje asistavo Arvydas Dainoravičius, Tautinių mažumų ir užsienio lietuvių departamento direktorius Lietuvos Vyriausybėje ir Lietuvos Generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė.

Linkime "Dainavai" sėkmės Dainų šventėje Lietuvoje.

V/R

GROŽINĖS LITERATŪROS KONKURSAS

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, Lietuvos vardo pirmą kartą Kvedlinburgo analuose 1009 metais paminėjimo proga ir tūkstantmečio jubiliejui pagerbti, skelbia romano konkursą.

Skiriamos trys premijos:

I-oji - 5,000 dol,

II-oji - 3,000 dol.,

III-oji - 2,000 dol.

Tema kūrėjams: LIETUVAI – TŪKSTANTIS METŲ!

Mes didžiujamės tūkstančio metų istorija ir šimtmečiais kurta tautinė kultūra.

Laikas: Paskutinė kūrinio išsiuntimo data oro paštu 2009 m. birželio 30 d. Prašome ne laukti ir kūrinius siųsti anksčiau.

Kūrinius siųsti: ALTS, KONKURSAS

2711 West 71st Street,
Chicago, IL 60629-2005, USA

Teksto paruošimas: Konkursui siunčiamas kūrinys turi būti ne mažiau 200 puslapių, parašytas spausdinimo mašinėle arba kompiuteriu, pasirašytas slapyvardžiu. Slapyvardis turi būti užrašytas ant atskiros užklijuoto vokelio, į kurį reikia įdėti savo kortelę su vardu, pavarde, adresu, telefono ir fakso numeriu. Tik laimėjusio rašytojo vokas bus atidarytas. Nepremijuoti kūriniai negražinami.

Vertinimo komisija:

Danutė Bindokienė,
Dr. Jonas Jasaitis,
Petras Palilionis,
Stasė Petersonienė,
Vytautas Volertas.

Premijų įteikimas: Lietuvių literatūros šventėje, Čikagoje, JAV, Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventės metu.

KULTŪROS KRONIKA

Danguolė Razutytė-Varnienė, Los Angeles lietuvių tautinių šokių "Spindulys" vadovė, kuriam priklauso per 200 šokėjų ir dainininkų. Ansamblis buvo apdovanotas Vilniuje "Aukso paukštės" žymeniu už Lietuvos kultūros ir dainų švenčių puoselėjimą. "Spindulys", kai Lietuva atkūrė Nepriklausomybę, dalyvavo kiekvienoje Dainų šventėje. Dalyvavo ir šią vasarą Tūkstantmečio dainų šventėje "Amžių sutartinė", kurioje dalyvavo ir ansambliai iš 15-kos užsienio kraštų.

Sausio 13-osios įvykių 18-ąsias metines LTV paminėjo pristatydama neeilinę premjerą. Žiūrovai pamatė dokumentinį filmą "Mergina ir tankai", skirtą *tragiškai Loretos Asanavičiūtės istorijai*. Jaudinantį pasakojimą apie sovietų agresorių pražudytą lietuvę merginą nufilmavo Vokietijos kino kompanija "LE Vision GmbH", bendradarbiaudama su Lietuvos radiju ir televizija.

Režisieriai Isabell Blochl ir Andre Meieris filmą Vokietijoje montuoti baigė sausio 6 d. LTV jį parodė pirmoji pasaulyje. "Mergina ir tankai" buvo rodomas be reklamos intarpų. Filmo kūrėjai kalbino L. Asanavičiūtės draugus ir artimuosius, prisiminimais apie kruvинуosius sausio 13-osios įvykius dalijosi LTV tiesioginiame eteryje sovietų kareivių šturmo metu dirbusi žurnalistė Eglė Bučelytė, politikas Vytautas Landsbergis, Loretos motina Stasė Asanavičienė.

Danguolė Razutytė-Varnienė

KELIAS Į KOVO 11-TĄ

Kiekvieną kartą kalbant dar apie taip netolimą mūsų tautos praeitį, nesunku prisiminti visus tuos žmones ir įvykius priedusius prie Lietuvos valstybingumo atstatymo kuris pusę šimto metų buvo nutrauktas ir tik dideliu tautos pasiryžimu vėl atstatytas.

Prieš daugiau nei dvidešimt metų kilęs Sąjūdis ne iš karto drįso garsiai pareikšti, kad jų tikslas - nepriklausoma Lietuva. Kaip prisimena Kovo 11-osios Nepriklausomybės akto signataras Algirdas Patackas, "Pirmą sykį ši mintis oficialiai nuskambėjo Kaune, Muzikiniame teatre 1989 metų vasario 16-ąją." Tai buvo padaryta labai iškilmingai. Valstybės teatras buvo tarsi savotiška istorinis akcentas, jame vyko ir sovietinio "liaudies" Seimo posėdis, kai šalis buvo atiduota Maskvai - "parvežta saulė".

Praėjusiais metais Sąjūdis atšventė 20-ties metų gyvavimo sukaktį. Manau, kad ir pavėluotai, šiandien būtų tikslinga į ją sugrįžti ir trumpai prisiminti Sąjūdžio nueitą kelią

nuo jo įsikūrimo iki Kovo 11-tosios. Tam tikslui daugiausiai pasinaudojau Zigmo Tamauskas, Lietuvos Sąjūdžio Kauno tarybos pirmininko pavaduotojo straipsniu, Lietuvos Sąjūdžio tėkmė, išspausdinto laikraščio "XXI amžius" priede (2008-06-08).

Lietuvos Sąjūdžio kelias - tai mūsų tautos kelias, vedęs į Nepriklausomybės pavasario šviesą. Nors ir gerokai žaizdota tauta liko gyva, išlaikė ir savo istoriją, savo kalbą, savo atmintį. Sovietinis okupantas norėjo iš jos sąmonės ištrinti atmintį - atmintį apie jos valstybingumą, apie garbingas kovas dėl tėvynės laisvės. Tačiau gyvoji Lietuva išliko tautos širdyje. Viena iš tos gyvybės išraiškų ir buvo Lietuvos Sąjūdis.

1988 m. birželio mėn. 3 dieną Lietuvos mokslų akademijos salėje gimė Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis. Apie jo gimimą profesorius Vytautas Landsbergis rašė: "Kažkam suabejojus, ar naujai organizacijai bus leista veikti ir kokiose ribose, ar nereikėtų iš anksto

pasiklausti Centro komiteto, ar sakiau, kad reikia ne klausti, o veikti, ir kai sustabdys mus jėga, būsime gavę atsakymą apie ribą". Ir taip ta riba vis plėtėsi, didėjo nesulaikoma banga ritosi į Kovo 11-ąją.

Jau liepos 9 dieną Vilniaus Vingio parke Sąjūdžio organizuotame mitinge dalyvavo apie 100 tūkstančių žmonių. Žmonių rankose plakatai skelbė "Sąjūdis - liaudies valia ir viltis!", "Lietuvai - suverenitetą!", Songaila - tautos gėda". Taip pat reikalauta lietuvių kalbą patvirtinti valstybine, gražinti Katedrą tikintiesiems. Ypač didelį įspūdį paliko estrados viršuje suplevėsavusi didžiulė tautinė vėliava ir visų dalyvių sugiedotas Lietuvos himnas. Visi jautė artėjančią laisvės rytmetį. Jos traukinys pajudėjo.

Rugpjūčio 17 valdžia įteisino tautinę vėliavą, V. Kudirkos "Tautišką giesmę", Vytį ir Gediminaičių stulpus.

Rugpjūčio 23 didžiulis mitingas, demaskuojantis Ribentropo-Molotovo pakta, Vilniaus Vingio parke. Jam vadovavęs profesorius Vytautas Landsbergis sakė: "Du žmonės tą dieną pasirašė vieną popierių. Jie vadinosi Ribentropas ir Molotovas. Bet už jų - pakankamai baisesių nusikaltėlių - stovėjo kiti du, Hitleris ir Stalinas, kuriems apibūdinti žmonija dar neturi žodžių".

Poetas Justinas Marcinkevičius kvietė labiau domėtis savo tautos istorija, o Arvydas Juozaitis ragino neskaityti Roberto Žiugždos ir jo pakalikų postringavimų, juodinančių mūsų krašto istoriją. Susirinkusi minia atidžiai išklausė magnetofono juostoje įrašytus prieškarinio Lietuvos paskutiniojo užsienio reikalų ministro Juozo Urbšio prisiminimus.

Rugsėjo 16 pasirodo pirmasis Lietuvos Sąjūdžio informacinio biuletenio "Atgimimas" numeris. Čia vėl poetas Justinas Marcinkevičius rašė: "Kraštas, kurį iš savo protėvių paveldėjom, yra mūsų. Vadinam jį Lietuva ir norim, kad šis žodis iš pasaulio kalbos, iš jo žemėlapių neišnyktų".

Po trijų dienų leista Sąjūdžio iniciatyvinės grupės atstovams pirmą kartą pasirodyti per Lietuvos televiziją. Laidą vedant Česlovui Juršėnui, į žmonių telefoninius klausimus atsakinėjo profesorius Vytautas Landsbergis, poetas Justinas Marcinkevičius, filosofas Romualdas Ozolas, Zigmas Vaišvila ir kt.

Spalio 7, aidint Lietuvos himnui ir džiūgaujant susirinkusiai žmonių miniai, Gedimino pilies bokšte buvo iškelta mūsų Trispalvė vėliava. Iškilmingai tautinės vėliavos buvo keliamos ir kituose miestuose.

Spalio 9 Kaune karo muzie-

jaus bokšte, suplevėsavo Kauno Katedroje pašventinta mūsų Trispalvė, kurią pakėlė Sąjūdžio įgalioti Kazimieras Uoka ir Algirdas Patackas. Nuskambėjo Juozo Urbšio palinkėjimas: "Nesitenkinkime vien tik vėliavos sugrąžinimu į bokštą. Sugrąžinkime taip pat ir į savo širdis tuos jausmus, kurie ilgus metus buvo slopinami, ir tą vaikų pasišventimą kurio taip laukia mūsų kraštas".

Spalio 10 Rotušės aikštėje susirinkę į mitingą žmonės protestavo prieš sovietinės milicijos smurtavimą Vilniuje rugsėjo 28-29 dienomis.

Spalio 22-ąją Vilniaus sporto rūmuose prasidėjo Lietuvos Sąjūdžio Steigiamasis suvažiavimas. Delegatai rinkosi į Sąjūdžio suvažiavimą su didele viltimi, pakilia nuotaika, tačiau ir šiek jaudindamiesi, nes jis turėjo lemti tolimesnį ne tik Sąjūdžio, bet ir visos Lietuvos likimo kryptį. Poetas Justinas Marcinkevičius savo įžanginiame žodyje sakė: "Pagaliau atėjo ta diena, atėjo, kad sujungtumėm savo pilietinę ir politinę valią, intelektualinius bei kūrybinius savo išteklius, visas savo kūno ir dvasios jėgas, kad sujungtumėm save Lietuvos atgimimui".

Vytautas Landsbergis pažymėjo, kad Lietuva gyvena "dvasinės kultūros griuvėsiuose", tačiau kartu ir išreiškė viltį: "Tikėkim - padarysim, pertvarkysim gyvenimą ir save, Lietuva skleisis kaip gėlė, puošdama pasaulio vainiką".

Vakariniam suvažiavimo posėdyje ilgai trukusiais plovimais delegatai sutiko žinią, kad Lietuvos TSR vyriausybė grąžina tikintiesiems Vilniaus Katedrą, t.y. tai, ką buvo neteisėtai užgrobusi.

Tai šventovė turinti didžiulę reikšmę mūsų tautos istorijoje, kurios puošniausioji koplyčia priėmė iš Antakalnio tremties sugrįžusio Lietuvos globėjo šv. Kazimiero relikvijas, prie šio šventojo susikaupė Kovo 11-osios akto signatarai ruošdamiesi skelbti Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą. Tūkstančiai žmonių į šventovę atlydėjo sausio 13-osios naktį už tėvynę žuvusius, čia buvo pagerbti ir maldai apgaubti Medininkų tragedijos dalyviai, daugybė tremtinių, dideliuose ir mažuose karstuose į tėvynės žemę parsraidinti iš tolimų kraštų. 1993 m. rugsėjo 3 d. savo apaštalinę kelionę po Lietuvą šioje šventovėje maldai pradėjo Dievo Tarnas Popiežius Jonas Paulius II. Vilniaus arkikatedrą lankė beveik visi į Lietuvą atvykę karaliai, prezidentai, iškilūs svečiai. Čionai ateina per pasaulį keliaujantys turistai ir piligrimai. Ne tik dėl to, kad tai didingas, vienas nuostabiausių senamiesčio architektūros perlų. Tai mūsų istorijos, tikėjimo ir vilties būstas.

Antroji Sąjūdžio suvažiavimo diena prasidėjo ankstyvą rytmetį šv. Mišiomis prie Katedros durų. Šv. Mišias aukojo kardinolas Vincentas Sladkevičius. Jis savo pamoksle sakė: "Šiandien mes skelbiame - lietuvių tauta - gyva tauta. Ji nori būti ir savarankiška, nepriklausoma tauta, niekieno žingsnių ir batų nemindžiojama. Ji nori savarankiškai tvarkyti savo tautos gyvenimą. Mes tikime, kad prasidėjęs pasikeitimas atves mus į laimingą Lietuvos ateitį savarankišką tautos gyvenimą".

Įspūdingas Lietuvoje buvo 1988 metų Kūčių vakaras. Tai buvo pirmosios laisvos Kūčios pokario Lietuvoje. Sąjūdžio paraginti žmonės, palaikantys Lietuvos valstybingumo idėją, vakare savo namuose išjungė šviesą ir prie langų uždegė žvakes. Languose sumirgėjo tūkstančiai žvakių liepsnelių. Tai buvo mūsų vilties skaidrūs žiburėliai. Tą vakarą Lietuvos televizija transliavo ir Piemenėlių Mišias.

Naujųjų metų išvakarėse iš tremties į Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriaus pareigas grįžo garbingasis arkivyskupas Julijonas Steponavičius.

Ypač giliai atmintyje liks 1989 metų vasario 15-osios vakaras Kaune kur muzikiniame teatre vyko Lietuvos Sąjūdžio Seimo trečioji šventinė sesija. Sugiedojus Lietuvos himną (jau sausio mėnesį Vasario 16-oji buvo paskelbta tautine švente), buvo padėtas vainikas Romo Kalantos susideginimo vietoje. Apžvelgti lietuvių tautos kovos dėl laisvės istorijos puslapiai, pabrėžta dvasinių vertybių svarbą. Dauguma kalbėjusiųjų, aidint garsiems plojimams, jau konkrečiai kėlė Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo klausimą.

Literatūrologas Albertas Zalatorius visai nuoširdžiai klausinėjo, kaip ir kuriuo būdu Nepriklausomybės atkūrimo tikslą bus galima pasiekti. Lietuvos Sąjūdžio Seimo Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis pasakė: "...vedančioji šviesa turi gimi širdyse ir protuose, suburti sąmonių žmonių bendriją. Ją gali vesti tikėjimas. Tėbūnie tai visus vienijantis dorovinis ir pilietinis tikėjimas ir valingas nusiteikimas - Lietuva. Mūsų visų Lietuva, kuri turi teisę gyventi, kuri nori gyventi, kuri gyvens".

Po vidurnakčio buvo paskelbta Deklaracija, kurioje pabrėžta, kad "lietuvių tauta niekada nesusitaikė su valstybės suvereniteto praradimu, įvairiais būdais priešinosi! hitleriniam ir stalininiam genocidui ir ligi šiol priešinasi didžiavalstybinio kolonializmo apraiškoms. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis reiškia tautos ryžtą taikiu būdu atkurti savo teises, gyventi nepriklausomai nuo bet kurio diktato".

(Nukelta į 11 psl.)

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. Dirvai tik nuolatinį skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – Dirvos leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2008 m. lapkričio 1 d. pravesti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, Dirvą ir sumokės prenumeratą už pirmus metus II-os klasės paštu JAV siunčiamą Dirvą moka tik 40 dol. I-os klasės paštu JAV ir Kanadoje moka 57 dol..

Mieli, ilgamečiai Dirvos skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite Dirvą savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 95 dol. pirmiems metams.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų Dirvos skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime Dirvos tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą Dirvos stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškipti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____		
Nr. ir gatvė _____		
Miestas _____	Valstybė _____	Zip _____
Tel. numeris _____		

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 19 d., sekmadienį, 11:30 v.r. - Atvelykio vaisės Šv. Jurgio parapijos salėje.

(Atkelta iš 10 psl.)
KELIAS Į KOVO

Taip Lietuvos Sąjūdis aiškiai tarė savo žodį. Įdienojus po šv. Mišių Kauno Katedroje Karo muziejaus sodelyje iškilmingai buvo atidengta atstatyta Juozo Zikaro "Laisvės" statula, įprasminusi laisvėjančios Lietuvos mintį. Paminklą atidengė Laisvės kovų dalyvis architektas Vytautas Landsbergis-Žemkalnis, o pašventino kardinolas Vincentas Sladkevičius, taręs, kad *"Nepriklausomybė istorijos žingsniais pamažu keliauja mūsų krašto link, ateis vėl į mūsų tėvų žemę ir mes pasijusime, kad esame ne tik Lietuva, bet ir laisva, nepriklausoma tauta"*.

Ir taip vienas po kito sekė įvykiai kurie dar taip neseniai būtų buvę sunkiai įsivaizduojami kaip tai: Šv. Kazimiero palaiškų iškilmingas sugrįžimas iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios į Vilniaus Katedrą, Marijampolės miesto vardo grąžinimas (prieš tai buvo Kapsukas), Varniuose pirmojo paminklo partizanams, žuvusiems už Lietuvos laisvę pastatymas, Rinių miškelyje sovietinių budelių nukankintų žmonių minėjimas, birželio 14-osios paskelbimas Gedulo ir Vilties diena, Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimas, sovietinių karinių biletų grąžinimo akcijos, plačiai nuskambėjusio "Baltijos kelio" dviejų milijonų rankomis susikibusių žmonių grandinė, Maskvos grąšinimai, M. Gorbačiovo apsilankymas Lietuvoje, ir daugiataukstantinis mitingas Gedimino aikštėje su šūkiu "Laisvę ir nepriklausomybę Lietuvai!"

Michailas Gorbačiovas, SSRS Komunistų partijos CK generaliniu sekretoriumi tapęs 1985 m. kovo 11 d., suprato ir savo atsiminimuose pats pripažino, kad *"labiausiai pažeidžiama Sąjungos grandis tai Baltijos respublikos"*, kad jos *"buvo prisijungtos" remiantis slaptauoju susitarimu su Vokietija ir Raudonajai armijai faktiškai jas okupavus*". Deja, savo kalbose jis dar ir dabar užakcentuoja, kad padarė klaidą paleisdamas Baltijos šalis iš savo "tėviško" glėbio. Tačiau vargu ar jis nujautė, kad būtent po 5-erių metų kovo 11-oji, taps neįveikiama

kliūtimi ne tik jo paties karjerai, bet ir veiksmu sudėtingo politinio proceso, sąlygojusio komunistinės imperijos galą.

Ir taip priartėjo Lietuvai lemtingi 1990-ieji metai. Vasario 16-osios šventė sutikta atidengiant Kauno Karo muziejaus sodelyje paminklą "Žuvusiems už Lietuvos laisvę". Jame buvo įmūryti trys akmenys, atgabenti iš Nepriklausomybės buvusių kovų lauko, o ketvirtasis akmuo, esantis priešakinėje paminklo dalyje, paimtas iš tų vietų, kur vyko Lietuvos partizanų didvyriškos kovos su sovietiniu okupantu.

Vasario 24 vyko rinkimai į Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą. Juos aiškia persvara laimėjo Lietuvos Sąjūdžio kandidatai.

Ir pagaliau Kovo 11-osios vakaras. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Pirmininku išrenkamas Sąjūdžio pirmininkas profesorius Vytautas Landsbergis. Pagal darbo tvarkę, pakeistas sovietinės Tarybos pavadinimas į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą, LTSR - į "Lietuvos Respubliką", o tada Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pavadinimas pakeistas į "Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą". Vytis patvirtintas Lietuvos Respublikos valstybės herbu.

Laikas - 10 val. 44 min. vakaro. Absoliučia balsų dauguma priimtas Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo Aktas, pasveikintas valstybinio himno garsais, didelio džiaugsmo proveržiu, audringais plojimais ir šūkiais - "Lietuva jau laisva". **Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba patvirtino įstatymą, kuriuo sustabdytas sovietinių Konstitucijų galiojimas Lietuvos teritorijoje.**

Tai Lietuvos Sąjūdžio žingsniai, vedę kraštą į Nepriklausomybę. Šiandien Sąjūdžio kelias yra jau istorija. Labai gražiai Lietuvos Sąjūdžio esmę apibūdino poetas Justinas Marcinkevičius: *"Sąjūdis - tautos gyvybės rodiklis, ranka, kuri laiko Lietuvos žiburį, pridengia jį nuo skersvėjų, kelia kiek pajėgdama aukščiau. Gal pasirodys netikėta, bet Sąjūdžio šaknis aš matau XIX a. sukilimuose, mūsų "vargo mokykloje" knygnešio*

Brangiai lietuvių bendruomenės narei, paskyrusiai savo gyvenimą lietuvybei, muzikai bei artimųjų globai,

Rasai Paskočimienei mirus,
reiškiame gilią užuojautą vyrui, vaikams, seserims, motinai Aldonai. Čikagos lietuvių bendruomenė ir, tuo pačiu, visa Lietuva neteko iškilios asmenybės. Mums visiems trūks jos entuziazmo, gerumo, begalinio rūpesčio, dėmesio jaunajai kartai. Jos geri darbai išliks visų ją pažinojusių širdyse, ypatingai mokinių ir artimųjų, kuriems Rasos gyvenimo pavyzdys yra stiprybės šaltinis žengiant per kupiną išbandymų gyvenimą bei dirbant lietuvybės labui. Liūdime kartu

Arvydas Daunoravičius
Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinis direktorius

Vilnius,
2009 m. kovo 17 d.

maišelyje. Maironio "Pavasario rūmuose", 1918 m. Vasario 16-osios akte, Nepriklausomybės kovų savanorio kraujo laše, tremtinių kančiose ir jų tikėjime..."

Arūnas Peškaitis OFM, straipsnyje "Ko mus moko Kovo 11-oji?" (Bernardinai, 2009-03-11) pastebėjo, kad Kovo 11-osios akto signatarai, nepaisant jų pažiūrų ir to, kas jie buvo anksčiau, tikrai verti pagarbos - 1990-ųjų kovo 11-ąją niekas nežinojo, tikrai nežinojo, kas bus rytoj. Ir vis dėlto tie žmonių padėjo savo parašus.

Daugelis tų žmonių nebuvo nei pogrindininkai, nei disidentai, nebuvo tie, kurie nuosekliai ir ilgai kovojo už Lietuvos nepriklausomybę, kovojo tada, kai niekas netikėjo, kad Lietuvos nepriklausomybė įmanoma, kovojo 1950-aisiais, 1960-aisiais, 1970-aisiais, 1980-aisiais metais... Jei 1988-ųjų pradžioje ar viduryje kas nors būtų pasakęs, kad po dvejų metų ateis nepriklausomybė - kas būtų patikėjęs? Tai būtų grynas stebuklas.

Taigi Kovo 11-osios akto signatarai, žmonės, atėję iš labai skirtingų patirčių vis dėlto įvykdė tai, kam nė nebuvo pasirošę - įvykdė stebuklą.

Gi, mūsų visų šventa pareiga yra tą stebuklą toliau puoseleti, į jį tikėti ir visuomet prisiminti Sąjūdžio vadovo Vytauto Landsbergio išreikštą viltį - *"Tikėkim - padarysim, pertvarkysim gyvenimą ir save, Lietuva skleisis kaip gėlė puošdama pasaulio vainiką"*.

Tegyvuoją tūkstantmečiais laisva ir nepriklausoma Lietuva! Paruošė **V. Čekanauskas**
2009 03 15, Los Angeles, CA

DIRVAI AUKOJO

A.Strazdas, Placentia, CA 50
J.Cukuras, Chicago, IL 45
A.Simonaitis, Rockford, IL ... 45
V.Adams, Destin, FL 25
J.Raibys, Ventura, CA 25
B.Taoras, Rocky River, OH .. 25
B.Kantanavičius,
Winter Haven, FL 23
R.Žiedonis,
Willoughby Hills, OH 20
Z.Jurgelaitis, Euclid, OH 15
R.Case, Sacramento, CA 10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

APDOVANOTI AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Edvardas Šulaitis

Kaip mums pranešė, Australijos lietuvių sporto veikėjas žurnalistas Antanas Laukaitis, kovo pradžioje pas Australijos lietuvių viešėjo LTOK prezidentas Artūras Poviliūnas ir gen. sekretorius Vytautas Zubernis.

Jie Adelaidės ir Sidnėjaus miestuose susitiko su Australijos lietuvių sporto klubų vadovais, sportininkais. Svečiai iš tėvynės australiečiams lietuviams padėjo už paramą prieš 20 metų atkuriant Lietuvos tautinį olimpinį komitetą (LTOK) ir olimpiečių judėjimui nusipelnusiems tautiečiams įteikė apdovanojimus. Garbingiausi ženklai atiteko Sidnėjaus žaidynių Lietuvos olimpiniam atašė, senam sporto veikėjui, buvusiam "Draugo" bendradarbiui - Antanui Laukaičiui ir LTOK atstovui Australijoje Viktorui Šlitteriui.

Būdamas Adelaidėje, A. Poviliūnas prisiminė 1988-uosius, kai jo vadovaujama sportinė delegacija iš Lietuvos pirmą kar-

tą dalyvavo Pasaulio lietuvių žaidynėse (jau trečiosiose), kurios buvo prarastos Adelaidės mieste. Čia A. Poviliūnas olimpinėmis žvaigždėmis apdovanojo III PLŽ vadovus Jurgį Jonavičių ir Romą Pocių. "Vyčio" sporto klubo pirmininkei Aldonai Bagošauskienei buvo įteiktas "LTOK atkūrimo 20-mečio" medalis.

Lietuvių klube Sidnėjyje A. Poviliūnas ir V. Zubernis vietos sporto veikėjams įteikė ir mažesnių apdovanojimų bei pasakė išsimintinų kalbų. Čia kalbą išrėžė ir nauja Australijos lietuvių veikėja, Australijos LB pirmininkė A. Valis.

Visi šie susitikimai su svečiais iš Lietuvos praėjo labai draugiškoje aplinkoje. Dabar tenka laukti, kad šie žymūs Lietuvos olimpinio judėjimo veikėjai užsuktų ir pas Š. Amerikoje gyvenančius sportininkus bei sporto darbuotojus. Tam gera proga būtų artėjančios Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynės.

A.†A. DR. MARIJAI ŽUKAUSKIENEI

mirus,
gilią užuojautą reiškiame Jos sūnui
ANTANUI

Juozas Raibys
ir šeima

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

59-osios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės įvyks 2009 m. balandžio 24, 25 ir 26 dienomis, Čikagoje, IL. ŠALFASS Visuotinio suvažiavimo nutarimu ir su Centro valdybos pavedimu žaidynes vykdė Čikagos ASK "Lituanica".

Žaidynių programoje - numatomos šios pirmenybės: a) Krepšinio - vyrų A, vyrų B, moterų ir vaikinų bei merginų A (1990 m. gimimo ir jaunesnių); b) Tinklinio - vyrų, moterų ir mišrių (Co-Ed) komandų; c) Šachmatų - suaugusiems, jauniems ir jaunučiams; d) Stalo teniso - vyrų ir moterų ir Plaukimo - suaugusiems, jauniems ir vaikams.

Vyrų A ir vyrų B krepšinių numatoma pradėti balandžio 24 d., penktadienį vakare. Visų kitų klasių krepšinis vyks tik šeštadienį ir sekmadienį. Principiniai, vaikinų A klasės žaidėjams yra leidžiama kartu žaisti ir vyrų A ar B klasėje, o merginoms A - moterų klasėje, kiek laikas leidžia.

Galutinė komandų ir žaidėjų (krepšinio) registracija, su mokesčiais, privalo būti atlikta iki 2009 m. balandžio 4 d. imtinai, pas 59-jų žaidynių vadovą, šiuo adresu: dr. Donatas Siliūnas, 5116 Illinois Ave, Lisle, IL 60532. Tel. 630-852-3204 (namų) ar 630-709-3870 (mob.). E-paštas: dsiliunas@aol.com. Tinklapis: www.lituanica.org.

Tinklinis vyks šeštadienį ir sekmadienį. Moterys gali žaisti vyrų komandose, tačiau ne atvirkščiai. Mišrią tinklinio komandą sudaro 6 žaidėjai. Aikštėje turi būti nemažiau kaip 2 moterys arba nemažiau kaip 2 vyrai, per visą žaidimo laiką.

Galutinė tinklinio komandų ir žaidėjų registracija privalo būti atlikta iki 2009 m. balandžio 4 d. imtinai, tas 59-jų žaidynių koordinatorių, adresu: Justinas Andriušis, 826 South Loomis Ave., Apt. 2, Chicago, IL 60607. Tel. 708-359-7046, e-paštas: jeandriusis@gmail.com.

Papildomas ryšys: Gintautas Garsys, ŠALFASS tinklinio vadovas. Tel. 508-353-5079 (mob.), e-paštas: gintautasgarsys@yahoo.com.

Stalo teniso turnyras vyks balandžio 25 d., šeštadienį ir jei reiks - sekmadienį. Informuoja ir registruoja: Algirdas Vitkauskas, 905 Warner Ave., Lemont, IL 60439. Tel. 630-257-3182, e-paštas: Algirdas2005@comcast.net. Galutinė registracija su mokesčiais priimama vietoje, varžybų dieną, balandžio 25 d., šeštadienį, tačiau savo apsisprendimą praneškite A. Vitkauskui iki balandžio 4 d.

Šachmatų pirmenybės vyks balandžio 25 d., šeštadienį ir, jei reiktų, ir sekmadienį. Informuoja ir registruoja: Paulius Majauskas, 5445 Lee Ave., Downers

Grove, IL 60515. Tel. 630-769-1010, e-paštas: Pmajauskas@gmail.com. Galutinė registracija su mokesčiais priimama vietoje, varžybų dieną, balandžio 25 d., šeštadienį, tačiau savo preliminarinį apsisprendimą praneškite P. Majauskui iki balandžio 4 d.

Plaukimo pirmenybės numatomos balandžio 25 d., šeštadienį. Informuoja ir registruoja Algis Norkus, 515 Willow St. Sugar Grove, IL 60554. Tel. 630-466-4661 (namų), 708-651-1052 (darbo), e-paštas: amnorkus@mchst.com. Galutinė registracija su mokesčiais priimama vietoje, varžybų dieną, balandžio 25 d., šeštadienį, tačiau savo preliminarinį apsisprendimą praneškite A. Norkui iki balandžio 4 d.

Žaidynėse dalyvauti kviečiami visi lietuvių sporto vienetai bei individai, atlikę 2009 metų registraciją ŠALFASS-je. Toliau mes informacijas praneš rengėjai.

Nemažai informacijų galite rasti ASK "Lituanica" ir ŠALFASS-gos tinklalapiuose www.lituanica.org ir www.salfass.org.

ŠALFASS inf.

Bankokas, Tailandas, kovo 16 d. (ELTA). Lietuvos tenisininkas Ričardas Berankis nepateko į Bankoke vykstančio Teniso profesionalų asociacijos (ATP) „Challenger“ serijos turnyro „LTAT-SAT Bangkok Open“ pagrindines varžybas. 18-metis lietuvis, kuris pasaulio vertinime užima 468-ąją vietą, lemiamame trečiajame atrankos varžybų rate kovo 16 d. 7:5, 3:6, 4:6 nusileido 393-iajai pasaulio raketėi 30-mečiam Izraelio atstovui Noam Okun.

JAUNUČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Visuotinio ŠALFAS s-gos suvažiavimo nutarimu ir ŠALFASS Centro valdybos pavedimu 2009 m. ŠALFASS-gos jaunučių krepšinio pirmenybės įvyks 2009 m. gegužės 16-17 dienomis Hamiltone, Ont., Kanadoje. Vykdo - Hamiltono LSK "Kovas", 60 metų jubiliejaus nuo klubo įsisteigimo proga. Turnyro direktorius - Rimas Miečius, LSK "Kovo".

Varžybas numatoma vykdyti šiose berniukų ir mergaičių klasėse: B (1993-1994 m. gimimo), C (1995-1996 m.), D (1997-1998 m.), E (1999-2000 m.) ir F "molekulių" (2001 m. ir jaunesnių).

Dalyvauti kviečiami ŠALFASS sporto klubai ir kiti lietuvių sporto vienetai, atlikę 2009 m. registraciją ŠALFASS-je. Komandų skaičius neapribotas. Jaunesnių klasių žaidėjams yra

leidžiama kartu žaisti ir vyresnėse klasėse, kiek sąlygos leidžia. Mergaitėms yra leidžiama žaisti berniukų komandose, bet ne atvirkščiai.

Preliminarinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 2009 m. balandžio 1 d. šiuo adresu: Rimas Miečius, 57 Widdicombe Hill Blvd., Suite 404, Toronto, ON M9R 1Y4. Tel. 416-234-5792. Fax: 416-234-8506. E-paštas: rimmer1@sympatico.ca

Po preliminarinės registracijos bus pranešta varžybų formatai ir kitos detalės. Galutinė komandų ir žaidėjų registracija su mokesčiais privalo būti atlikta iki 2009 gegužės 1 d. imtinai, pas Rimą Miečių.

Daug įvairių informacijų rasite H. Kovo tinklalapyje: www.hamiltonkovas.org.

ŠALFASS inf.

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. - Fri.: 8am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, OH 44119

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.